

Munkatársak és kiadók nevei

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3Telefonok
Kiadókivatal 2-58
Munkatársak 5-10, 5-33

Kiosztás és terjesztés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, kivétel a
szombat napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. OKTÓBER 26.

291. SZÁM

PÉNTEK

KÖZBESZÓLÁS

A politikai helyzet még mindig nem mozdult el arról a holtpontról, ahol már hosszú hónapok óta vesztegel. Beograd a parasztdemokrata koalíció kiélesedett harcmórával szemben is megőrzi higgadtságát és azzal is demonstrálja béki-
lékenységét, hogy a horvátlakta vidékeken semmiféle szigorúbb rendszabályt nem alkalmaz és nem reagál a meglehetősen erős hangulatnyilvánításokra. A kormány várakozó álláspontra helyezkedik és a megegyezésre irányuló lépéseit a parasztdemokrata koalíció pozitív követeléseitől teszi függővé, de Zagreb egyelőre csak negatív feltételeket szab: a kormány távozását, a parlament feloszlását és olyan kormány alakítását, amelyben senki se foglal helyet a négyeskoalíció ekszponált politikuskai közül. Az állami berendezkedés érdemleges kérdéseiben sem Macek, sem Pribicevics nem hajlandó programot adni, amely a kibontakozási tárgyalások alapjául szolgálhatna. Ezt a merev szembenállást súlyosan megsínyli a gazdasági élet, amely talán sehol nem annyira függvénye a politikai viszonyoknak, mint nálunk. Nincs külföldi kölcsön, nincsenek nagyobbberányu beruházások és minden szanalási terv megfeneklik a politikai állapotok bizonytalanságán. Nincs az országban senki, aki ennek a rendkívül nagy horderejű válságnak gyors megoldását ne kívánná, de leginkább a közgazdasági tényezők óhajtják, hogy álljon helyre mielőbb a belső béke, mert enélkül nincs gazdasági talpraállítás.

*

Érdekes magyarázatát adta egy beavatott beogradi személyiség annak, hogy a kormány nem siet átadni helyét olyan kombinációnak, amely a siker reményében foghatna hozzá a zavaros helyzet tisztázásához. Észert a megváltozott külpolitikai konstellációban az eddignél nagyobb esélyei vannak a kormánynak arra, hogy külföldi kölcsönt kapjon. A francia-angol flottaegyezmény olyan szoros szövetséget teremtett a két nagyhatalom között, amely lehetővé teszi Franciaország számára, hogy az SHS királyság kölcsönigényeit hathatósan támogassa Angliában. Állítólag erre a körülményre építi a kormány azt a számítást, hogy egy nagy külföldi kölcsön megkötésével és az országba beáramló tőke révén a gazdasági élet felvirágoztatásával fog döntő csapást mérni a prékói frontra. Nem lehet tudni, hogy ebből a verzióból mennyi a tényleges vagy legalább szándékbeli valóság és mennyi a dolgokat kiszínező önkényes találgatás. De ha a kormányt valóban foglalkoztatná ez az elgondolás, akkor is a legnagyobb mértékben problematikus, hogy lesz-e ennek a koncepciónak gyakorlati eredménye. Mindenesetre azonban jellemző, hogy az eszme felvetődött, mert az ilyen természetű stratégiai mozdulatnak már a pusztá mérlegelésében is a gazdasági szükségességek határejének elhatározó jelentősége jut kifejezésre.

*

Az a bizonyos beavatott beogradi személyiség, aki erről nyilatkozott a Bácsme gyei Naplónak, szinte fantasztikusan nagyszabású terv körvonalait rajzolta ki. A kölcsönt, ha megkapja a kormány, a gazdasági reneszánsz céljaira fordítják, még pedig olyképp, hogy Beograd legyen az egész ország gazdasági centruma. A vasúti vonalakat és hidakat úgy építik ki, hogy Beograd legyen a gazdasági vérkeringés főközpontja és ezáltal valamennyi vidék közgazdasági érdekelt ségei a lehető leghosszorosabban hozzákapcsolódnának a fővároshoz. Ha azután minden gazdasági faktor, a Száván innen és a Száván túl, érezni fogja Beograd jótékony befolyását és a nép vidékekre való tekintet nélkül élvezi majd a nagy gazdasági ujjászületés gyümölcseit, akkor Beograd politikai téren is győzelmet arathat a prékói front harcosai fölött. Milyen szép perspektíva ez! Milyen megnyugtató gondolat, hogy a politikusok oldobják fegyvereiket és a gazdasági újjáépítés munkaeszközeivel hadakoznak egymás ellen! Milyen fellélegzést okoz már a bizakodás is, hogy ez lehetséges! És milyen deprimáló, hogy ez a várva várt fordulat utópiának látszik!

Éhinség és vérfürdő Oroszországban

Angol lapok szenzációs jelentése az oroszországi zavargásokról

Londonból jelentik: A Daily Mail jelenti Moszkvából, hogy

a Volga-tartomány több vidékén éhinség tört ki és a lakosság fellázadt.

Vörös csapatok öldökléssel verték le a zendülést. A Morningpost tudósítója hirt ad lapjának arról, hogy

Jekaterinenburg városában és az egész

kerületben nagy az inség, a nép fellázadt és a vörös hadsereg csapatai többször sortűzet adtak a zendülőkre.

Nem lehet tudni, hogy hány halottja van a vérangzásnak, mert Jekaterinenburg felé a szovjetkormány megszüntette a távirókapcsolatot és a vasúti forgalmat.

A hír még megerősítésre szorul.

Csütörtök délután startolt a Zeppelin

Eckener látnivalót akar nyújtani a közönségnek

Newyorkból jelentik: A Zeppelin szerdán még nem indult el középnyugati körrepülésére, aminek az az oka, hogy Csikágó környékén messze területen nagy mélynyomású felület van, erős nyugati szél fúj és a felhők tulságosan alacsonyan usznak. Nem a nagy szél tartotta vissza dr. Eckener a starttól, mert az legfeljebb csökkentette volna a léghajó sebességét, de azért nem akar még indulni, mert

az utasok a léghajóról nem látnának semmit és nem gyönyörködhetnének a magasból az ut szépségében.

A meteorológiai állomások huszonnégy órában belül az időjárás nagymértékű javulását jósolták, tehát

Eckener csütörtök délutánra halasztotta a startot.

Az utasok, a washingtoni tengerészeti és kereskedelmi kormány hivatalos képviselői, ugyancsak az amerikai nagyipar és pénzügy világ sok kiválósága, akik szerdán délre már mind együtt voltak Lakehurstben, onnan átmentek Lakewoodba és elhelyezkedtek a szállodában, ahol az indulást várták.

A kormány újabb kísérletet tesz a londoni kölcsön megkötésére

Markovics Bogdán volt pénzügyminiszter Londonba utazik

Beogradból jelentik: A parlament szünete alatt a politikai élet Beogradban napról-napra eseménytelenebbé válik. A politikusok legnagyobb része nem tartózkodik a fővárosban és a miniszterek egy része, különösen a boszniaiak, kerületekben tartózkodnak és a községi választásokra készülnek. A legnagyobb érdeklődés most a demokrata párt szombati nagy konferenciája felé irányul és nagy érdeklődéssel várják Davidovics Ljuba beszédét a helyzetről és Marinkovics nyilatkozatát külpolitikai kérdésekről. Marinkovics külügyminiszter előreláthatólag válaszolni fog a parasztdemokrata koalíció vezéreiről elhangzott vádakra és különösen azokra a megállapításokra, mintha a belpolitikai helyzet rendezetlensége rontaná az ország külpolitikai helyzetét. Marinkovics ezt a véleményt nem vonja kétségbe, de meg akarja állapítani, hogy az ország külpolitikájának határozott iránya van és még a belpolitikai zavarok sem tudják megingatni a külpolitikai helyzetet.

Beogradi politikai körökben is nagy feltűnést keltett a Bácsme gyei Napló információja a kormánynak arról a szándékáról, hogy Angliával felújítja a kölcsöntárgyalásokat és megkísérli a tízmilliárd dináros nagy kölcsön megszerzését. Marinkovics Voja külügyminiszter a napokban hosszasan konferált Markovics Bogdán volt pénzügyminiszterrel, aki a kölcsöntárgyalásokat Londonban eddig is folytatta. Markovics Bogdán a közel jövőben ismét Londonba fog utazni és bár utazását előreláthatólag egészségügyi okokkal fogják magyarázni, beavatottak előtt nem lehet kétséges, hogy Markovics Bogdán, bár nem hivatalos formában, a kölcsöntárgyalások újrafelvételét akarja megkísérelni.

A Narodna Banka kormányzójának utazása

Nagy figyelmet kelt politikai körökben Bajloni Ignatnak, a Narodna Banka kormányzójának elutazása. Bajloni csütörtökön Zagrebba, onnan Ljubljanába, Splitbe és Szarajevóba utazik és mindenütt a gazdasági körök vezetőivel fog tárgyalni. Utjára elkísérték dr. Novakovics Drago-

ljub, a Narodna Banka vezérigazgatója és dr. Jovanovics Alekszandar, a bank osztályfőnöke. Bár hivatalosan minden politikai jelleget elvitattak a Narodna Banka kormányzójának utazásától, politikai körökben mégis tovább is tartja magát az a verzió, hogy Bajloninak speciális missziója van, esetleg politikai megegyezésnek a gazdasági körökön keresztül való létrehozására.

Öfelsége visszaérkezett Beogradba

Öfelsége Alekszandar király csütörtökön visszaérkezett Délszerbiából, ahol több napig tartózkodott.

Törvényjavaslat a falu egészségügyi állapotainak rendezésére

Mihajlovics Cseda egészségügyi miniszter törvényjavaslatot dolgozott ki a falu egészségügyi viszonyainak rendezésére. A javaslat hét szakaszból áll és legfőbb rendelkezése, hogy az állami jelzálogbanknál alapot létesítenek, amelyből a falu egészségügyi viszonyait fogják javítani. Az alaphoz kamatmentes kölcsönöket nyújtanak a községeknek higiénikus célokra és a kölcsönöket tíz év alatt kell visszafizetni. A szükséges egészségügyi berendezések teljes értékének 75%-át fogja hitelezni az egészségügyi alap. Az alap javára az állami költségvetésben minden évben ötmillió dinárt vesznek fel egész addig, míg ez az összeg százmillióra nem növekedik. Az egészségügyi alaphoz vízvezetékeket, ciszternákat, utakat, csatornákat, népfürdőket és más hasonló egészségügyi intézményeket fognak létesíteni.

A Vreme és a Politika elkobzása

A beogradi rendőrség csütörtökön elkobozta a Vreme-t és a Politikát Pribicevics Szvetozár nyilatkozata miatt, amelyben a független demokrata párt elnöke visszautasítja azt a vádat, hogy ő köztársasági érzelmű. A beogradi elsőfokú bíróság csütörtök délután foglalkozott az elkobzással és azt hatálytalannította.

Egy csendőr agyonlőtte a bitolji nábob gyilkosát

A Beogradban elfogott bitolji rablógyilkos meg akart szökni a kísérő csendőrtől, aki agyonlőtte

Bitoljából jelentik: A beogradi rendőrség detektívjei szerdán Bitoljba szállították a Beogradban elfogott Berglesz Rudolfot, aki, mint a *Bácsme gyei Napló* megírta, egy hónappal ezelőtt Bitoljban meggyilkolta és kirabolta *Danabasz* tőkepenzest, a város egyik leg-gazdagabb emberét. A tett után a rablógyilkos megszökött a rendőrségről és az ország különböző helyein bujkált, de egyik bitolji detektív szerdán Beogradban, a Teraziján felismerte és letartóztatta.

Bergleszt Bitoljba szállítása után a rendőrség nyomban kihallgatta. Csütörtökön délután ért véget a rablógyilkos vallatása és utána egy csendőrt bíztak meg azzal, hogy a veszedelmes gonosztevőt, aki egy ízben már megszökött a detektívek kezei közül, kísérje át a fogházba.

A csendőr el is indult Berglesszel, de az egyik sarkon a rablógyilkos hirtelen futásnak eredt és annak ellenére, hogy kezein bilincs volt, gyorsan egy-egy utat nyert. A csendőr üldözőbe vette és sikerült is elfognia a gyilkost, akit letepert. A hatalmas Berglesz azonban kitépte magát a csendőr kezei közül és újból futni kezdett. A csendőr erre lekapta fegyvérét és a menekülő rablógyilkos után lőtt. A golyó eltalálta Bergleszt, aki véresen összeesett és pár perc múlva meghalt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Az ut porában hever töméntelen gyémánt

Új gyémántmezőre bukkantak — nagy ársuhanás a párisi tőzsdén

Párisból jelentik: Fantasztikusan hangzó hír nagy ársuhanást okozott szerdán a párisi tőzsdén s nem lehetett a végére járni, hogy igaz-e. Egyszerre csak szájról-szájra járt, hogy Dél-Afrikában egy sivatagon gazdag gyémántmezőt találtak, a gyémánt ugyanis szabadon hever a felső homokrétegben, csak az az egy hátrány van, hogy a sivatag csupán repülőgépeken közelíthető meg.

A hír a tőzsdén gyorsan elterjedt, sőt Londonba is megtáviratozták és ott a Debeer-értékek nagyot estek. A párisi tőzsdén ez a részvény percek alatt harminchat frankkal hanyatlott s ennek hatása alatt a Credit Lyonnais is harminc frank árvesztéséget szenvedett, a Suez pedig négyszázötvenöt frankig hanyatlott.

Ki akarják lakoltatni a volt szentai polgármestert

A belügyminiszter és a szentai városi tanács harca a polgármesteri lakás miatt

Érdekes ügy foglalkoztatja Szentai város tanácsát.

Szentai város közgyűlése még 1922-ben határozatot hozott, hogy házat vásárol a mindenkori polgármester számára, hogy megfelelő lakást biztosítson neki. A házat, mely Pfeiffer István ármentesítő társulati igazgató tulajdona volt, 1922. évben meg is vette a város és a mindenkori polgármester lakásul szolgált. A lakásban jelenleg Cetina Zsárkó volt polgármester lakik.

A tanács április 30-ikán megszüntette Cetina Zsárkó fizetésének folyósítását és május e-szején a lakást is át kellett volna adnia, mert azt lakbérilletmény fejében természetben kapta. Cetina Zsárkót fel is szólították a lakás átadására, de a volt polgármester nem volt hajlandó kikötözni.

A tanács, tekintettel arra, hogy a mostani polgármesternek lakásilletmény jár és nem akarta a várost az illetménynek készpénzben való fizetésével terhelni, elhatározta, hogy a volt polgármestert kilakoltatják.

A belügyminiszter azonban tudomást szerzett erről és táviratilag tiltotta meg a határozat végrehajtását. A tanács dr. Ludaics Milos főügyész indítványára újból olyan határozatot hozott, hogy megmarad eredeti álláspontja mellett, mert a város anyagi és pénzügyeiben egyedül a tanács és városi közgyűlés jogosult első fokon dönteni és a belügyminiszternek nincs joga e-rendelni, hogy a nem városi tisztviselőnek a város akár lakbért, akár más illetményt folyósítson. Erről a tanács átiratban értesítette a belügyminisztert. Erre újabb fordulat történt. A belügyminiszter megtiltotta a rendőrfőkapitánynak, hogy a tanács kilakoltatási határozatát végrehajtsa.

Az ügy most került a gazdasági bizottság elé. Az ülésen ismertették a kérdést és felolvasták a belügyminiszter táviratát és a rendőrfőkapitányhoz intézett rendeletet. A bizottság tagjai közül többen közbe-
léptettek.

— Nincs joga a belügyminiszternek beleavatkozni a város gazdasági ügyeibe.

A gazdasági bizottság ezután egyhanguan magáévá tette a főügyész jogi álláspontját és a belügy-

miniszter rendelete ellenére elhatározta, hogy a volt polgármester kilakoltatását végrehajtsa és ilyenirányú javaslatot terjeszt az október 31-iki közgyűlés elé, amely ebben a kérdésben véglegesen dönteni fog.

Element az első rádiógram a Marsba

Egy angol spiritiszta különös kísérlete

Londonból jelentik: Dr. Mansfield-Robinson angol spiritiszta

szierda reggel hét órakor elküldte rádiótáviratát a Marsba.

Megjelent a londoni főpostahivatalban, átadta a rádiógram szövegét, amely nem angol nyelvű és lefizette a díjat, szavankint 1 1/2 sillinget.

Az angol postaigazgatóság a rádiógramot a Ruddy továbbítóállomáson 30,000 méteres hullámhosszon küldte a világűrbe.

Dr. Mansfield-Robinson a rádiógram feladásakor az érdeklődőknek csak annyit mondott, hogy amennyiben a Marslakók vele rádió útján érintkezésbe akarnak lépni, akkor fog erről jelt kapni, hogy *bal halántékán csiklandozást fog érezni.*

Dr. Mansfield-Robinson nem most először küld üzenetet a Marsba. Állítása szerint

médiumok útján hosszú időn át érintkezésben állott egy fiatal Marslakó hölgyvel.

Robinson szerint ez a hölgy igen szimpátiikus és vonzó egyéniség, csak éppen a leadott üzenetei gyakran nem egészen tiszták és érthetők. Ez az első eset, hogy a spiritiszta tudós rádiótáviratot küld a Marsba. Ugyiszólván ez az első hivatalos érintkezés a Föld és a Mars között. Mansfield kijelentette néhány nappal ezelőtt, hogy a médiumok segítségével megtanult néhány marsnyelvű szót.

Elmondotta, hogy marslakó nyelven a következő üzenetet küldi táviratában a szomszédos bolygónk: *OM GA EA NA EA! A föld üdvözlését küldi a Marsnak.*

Ami előre látható volt, a különös táviratra nem érkezett válasz és Robinson most azt állítja, hogy az üzenetet is 30,000 méteres hullámhosszon kellett volna leadni. Természetesen a pénzét vissza követeli.

A monopóligazgatóság rövidesen megköti a svéd kölcsönt

A svéd gyufatröszt megbízottja Beogradba érkezett

Beogradból jelentik: A monopóligazgatóság kölcsöntárgyalásai a svéd gyufatröszttel befejezés előtt állanak. Ez a kölcsön, mint a *Bácsme gyei Napló* jelentette, másfélmilliárd dináros lesz és azt a monopóligazgatóság kapja a stockholmi gyufatrösztől. A tröszt a kölcsön fejében megkapja, illetve hérbesveszi a monopóligazgatóságtól az egész országra a gyufagyártás monopóliumát, de köteles átvenni a belföldi gyufagyárakat és azokban továbbra is belföldi mun-

kásokat foglalkoztatni. Mint értesülünk, a kölcsöntárgyalások kedvező stádiumban vannak és a kölcsön a legközelebbi napokban aláírásra kerül. *Alström*, a svéd gyufatröszt megbízottja ismét Beogradba érkezett s csütörtökön tovább folytatta a tárgyalásokat.

A kölcsönből a monopóligazgatóság visszafizeti az állammal szemben fennálló tartozásait, az állam viszont függő adósságait rendezheti a másfélmilliárd dinárból.

Vita a magyar királykérdésről a csehszlovák parlamentben

Miről tárgyalt Hodzsa Milán a jugoszláv ellenzéki vezérekkel

Prágából jelentik: A csehszlovák képviselőház szerdai ülésén a költségvetési vita során Dérer Iván szlovák szociáldemokrata felszólalásában foglalkozott a magyar királykérdéssel. Beszéde elején dicsérte *Benes* külpolitikáját, majd áttért a Magyarországhoz való viszony kérdésére és kijelentette, hogy egyedül Magyarország írta alá a Kellog-paktumot feltételekkel és pedig azzal a feltevéssel, hogy a Magyarország ellen elkövetett hibákat és igazságtalanságokat jóvá fogják tenni.

A királykérdéssel kapcsolatban Dérer utalt arra, hogy a magyar szociáldemokraták népszavazással kívánják az államforma kérdését rendezni. Csehszlovákia örömmel üdvözlölné a köztársasági államforma bevezetését, mert ez végét jelentené a régi arisztokrata agresszív rendszernek és egy magyar köztársaság barátságos viszonyban élhetne Csehszlovákiával.

— Jellemző — mondta Dérer — hogy Magyaror-

szág teljesen *Mussolini* befolyása alatt áll. De *Mussolini* amellett, hogy oda ígerte Burgenlandot, lemondatta őket a Habsburg-dinasztiáról, mert hiszen neki nem érdeke az, hogy Magyarország Habsburg-uralom alatt legyen, mivel ez veszedelmessé válnék Olaszországra nézve is. A szabad királyválasztás, amely mellett most Bethlen pálcát tört, a szomszédokra nézve is igen fontos jelenség, mert az új választás alapján trónra került király már nem a régi Magyarországra tenne esküt, hanem a mai Magyarországra.

Dérer ezután élesen támadta *Hodzst*-t, aki szerinte hivatlanul avatkozik az állam külpolitikájába s magához kérte *Macdonald*-ot, azonkívül a *Jugoszláv és román ellenzéki pártok vezéréit*. Fureszának és megengedhetetlennek találja, hogy egy aktív miniszter az ellenzék internacionáléját hívja egybe a csehszlovák köztársasággal barátságos, szerződéses viszonyban élő államokból.

A vajdasági írók találkozója Sztaribecsén

A sztaribecseji magyar Népkör hatvan éves jubileumának ünnepségei

Sztaribecsejről jelentik: A Vajdaság egyik legrégebbi és legjelentősebb magyar kulturegyesülete, a sztaribecseji magyar Népkör — mint már jelentettük — november 18-ikán üli meg fennállásának hatvanadik évfordulóját. Az egyesület az impozánsnak ígérkező ünnepet ki akarja emelni a helyi jelentőség kereteiből és ezért az ünnep alkalmával *irodalmi találkozót rendez*, amelyre meghívta a nevesebb vajdasági írókat és költőket, ugyiszintén a szerb *»Maticá«*-t is.

Az ünnepély sikere érdekében nagyban folynak az előkészületek. Az egyesület vezetősége eddig husz választ kapott a meglévottaktól és a meghívottak jelentkezése még napról-napra szaporodik. Magát a végleges programot a jelentkezések befejezése után fogják összeállítani. Az ünnepély a tervek szerint a következő sorrendben fog lezajlani:

November 17-ikén este irodalmi találkozó lesz, amelyen a szerb-magyar kulturközeledés problémáját, a folyóirat és könyvkiadás kérdését és végül a műkedvelés és irodalom viszonyát fogják megvitatni. Másnap, 18-ikán reggel az egyesület zászlója alatt az egyes felekezeti templomokba vonulnak ünnepi istentiszteletre. Tíz órakor diszkozzulás lesz a Cen-

trál-szálló színháztermében, amelyet a dalárda a nemzeti himnusszal nyit meg, majd dr. *Draskóczy* Ede elnöki megnyitója után dr. *Varró* János orvos ismereti az egyesület történetét. Utána a Népkör vezetősége fogadja az egyes egyesületek üdvözlését. Délután testületileg a temetőbe vonulnak, ahol megkoszorúzzák a kör megalapítójának, *Lázár* Istvánnak sírját. Este félkilenc órakor jubileumi disz-kultúrest lesz, amelyen dr. *Draskóczy* Ede bevezető szavai után *Csuka* Zoltán, *Fekete* Lajos, *Gergely* Boriska, *Kovács* Antal, *Radó* Imre, *Szántó* Róbert, *Szenteleky* Kornél és mások tartanak előadást és felolvassák saját szerzeményeiket. Ugyanakkor előadásra kerül *Szenteleky* Kornél *»Műkedvelők«* című egyfelvonásos vígjátéka is.

A vajdasági írók találkozója érdekes és nagyfontosságú eseménye a Vajdaság kulturéletének. Amíg Erdélyben például az írók már évek óta rendszeres összejöveteleken beszélnek meg az erdélyi magyar irodalom és könyvkiadás aktuális kérdéseit, addig a vajdasági írók most először ülnek össze megbeszélésre és a sztaribecseji magyar Népkör kezdeményezésének még igen örövendés eredményei lehetnek.

Olaszország új keleti expresszt épít Jugoszlávia megkerülésével Róma—Konstantinápoly huszonegy óra

Milánóból jelentik: Az egész olasz sajtó nagy érdeklődéssel tárgyalja egy új keleti expressz-vasut építkezési tervét, amelynek vonala Róma—Bari—Durazzo—Konstantinápoly lenne. A cél kettős, gazdasági szempontból a sokkal rövidebb és gyorsabb kapcsolat a Balkánnal, a politikai cél pedig — az olasz lapok szerint — hogy ki lehessen kerülni Jugoszláviát.

Egy angol-olasz pénzcsoport már előterjesztette Rómában a vasutépítkezési tervét és Albánia sietett ahhoz hozzájárulni. Olaszországnak gondoskodnia kellene naponta gyorshajóforgalomról Bari és Durazzo között, amelynek Rómával volna kapcsolata.

Londonban elhatározták, hogy mielőtt az érdekeltek államok kormányai elfogadják a tervet, azonnal hozzálatnak a részletek kidolgozásához és a munkához. A vonal Durazzótól Szalonikin keresztül Konstantinápolyig két sín párral haladna. Ez 930 kilométer hosszúság, amelyből 170 kilométer fut albán területen, 510 kilométer Görögországban és 256 kilométer török területen. Az utazás ideje Rómától Konstantinápolyig huszonegy óra volna. Anglia ezzel az új keleti expresszrel hasonlíthatatlanul gyorsabb összeköttetésbe jutna Szíriával és Palesztinával és a többi keleti országokkal, mint eddig.

A hadseregszállítási visszaéléssel vádolt Dinics Dragomir ügyében új vizsgálóbíró rendelt ki az igazságügyminiszter

A törvényszék teljes ülésen fog tiltakozni a meglepetésszerű rendelkezés ellen

Noviszadról jelentik: A kémkedéssel és hadseregszállítási visszaélésekkel vádolt Dinics Dragomir noviszadi hadseregszállító ügyében a vizsgálat még mindig nem fejeződött be. Csak néhány nappal ezelőtt kapott dr. Novák Tomisláv, a noviszadi törvényszék vizsgálóbírája engedélyt a noviszadi törvényszék vádtanácsától, hogy Dinics Dragomir előzetes vizsgálati fogságát további tizenhárom nappal meghosszabbíthassa. Amióta Dinics a noviszadi rendőrség bekísérte a noviszadi ügyészség fogházába, dr. Novák vizsgálóbíró ugyiszólván naponta kihallgatta Dinics Dragomirt, de a vizsgálatot még mindig nem fejezhette be és nem határozhatott a vizsgálati fogság elrendelése kérdésében.

Csütörtök reggel nagy meglepetést keltett a noviszadi törvényszéken az igazságügyminiszter rendelete, amellyel Szpaszics Milorad noviszadi járásbíró,

aki a noviszadi járásbírószágon a büntető ügyeket intézte, noviszadi törvényszéki bírónak nevezte ki és egyúttal megbízta a vizsgálóbíró helyettesítésével. Egyidejűleg megérkezett az igazságügyminiszternek egy másik rendelete is, amely szerint Szpaszics Miloradnak kell átadni a Dinics Dragomir elleni vizsgálat összes iratát.

Szpaszics Milorad csütörtök reggel kilenc órakor jelentkezett dr. Belajdzsics Vladimir törvényszéki elnöknel és bejelentette, hogy mint újonnan kinevezett törvényszéki bíró és az ügy vizsgálóbírója átvesszi hivatalát.

A törvényszéken elterjedt hírek szerint össze fog ülni a törvényszéki kollegium, hogy állást foglaljon a rendelettel szemben. Noviszadi bírói és jogász körökben nagy érdeklődéssel néznek az ügy további fejleményei elé.

Az angol munkáspárt az alsóházban szóvateszi a titkos flottaegyezmény ügyét

Macdonald nyilatkozata az aktuális kérdésekről

Az angol munkáspárt vezére, mint ismeretes, négy hét óta a kontinensen tartózkodik. Macdonald sorban meglátogatja az európai fővárosokat és noha utazása teljesen magánjellegű, természetesen, hogy mindenütt módjában van megbeszéléseket folytatni a felelős államférfiakkal és a mértékadó pártvezérekkel. A Bácsme gyei Napló berlini tudósítójának alkalma volt beszélgetést folytatni Macdonald-dal, akitől megkérdezte, mi a véleménye a Rajna-vidék még mindig tartó megszállásáról.

— Semmiféle indoklást és mentő körülményt nem ismerek — felelte a volt angol miniszterelnök — a Rajna-vidék további megszállására. A megszállásnak annakidején az volt a célja, hogy megakadályozzon bizonyos incidenseket, amelyek a háború utáni első években könnyen lehetségesek voltak. Ma már azonban az ilyen incidensek ki vannak zárva és ezért megengedhetetlen, hogy a szövetséges csapatok továbbra is német területen maradjanak.

— Mi az álláspontja az új angol-francia antant kérdésében — hangzott a következő kérdés.

— Az utolsó hónapokat Kanadában töltöttem és így nem ismerem eléggé a legújabb eseményeket. Ennek következtében nem támaszkodhatom információkra, hanem csupán érzéseimre. Az érzés persze csalhat, azonban azt hiszem, jelen esetben nem csatlakozom ha kijelentem, hogy

az angol nép túlnyomó többsége visszautasítja az egyoldalú szövetségeket és kötelezettségeket

és csupán általános összefogásokat helyesel, amelyek összhangban állanak a népszövetségi gondolattal. Ami a flotta-paktum titoktartását illeti, ami olyan sok kombinációra adott alkalmat, meg kell állapítanom, hogy a nemzetközi diplomáciai szokás szerint egy barátságos állam külügyminiszteriumához intézett jegyzéket csupán annak megválaszolása után lehet nyilvánosságra hozni. Ennek ellenére az ellenség november 6-án, az alsóház összeülése napján, ebben az ügyben kérdést fog intézni a kormányhoz. Ma természetesen még nem tudom, hogy milyen álláspontot fogok elfoglalni, mindenesetre azonban igyekezni fogunk az ügyet megvilágítani és megakadályozni azt, hogy egy diplomáciai ügytelenségből komoly nemzetközi válság keletkezzen. Anglia népe nem akar új konfliktusokat, ellenkezőleg, azt kívánja, hogy az összes még fennálló konfliktusok és problémák elintézését nyerjenek. Ez áll mindenekelőtt az adóssági és reparációs problémákra. Egyébként nem tudom, miért csólnak különbséget ebben a két kérdésben.

A francia kötelezettségek ép úgy adósságok, mint a német reparációk. Természetesen a legérzszerűbb lenne a két kérdést egységesen rendezni.

amihez Amerika hozzájárulása szükséges. Ha nem sikerül Amerika közreműködését megnyerni, úgy arra kell törekednünk, hogy magunk között rendezzük a reparációs kérdést. Nem kételkedem abban, hogy Európa saját erejéről képes erre és meg vagyok győződve, hogy lehetséges megállapítani a német reparációs kötelezettségek végösszegét.

— Miként vélekedik az angol-orosz kapcsolatok jövőjéről?

— A Labour Party álláspontja szerint a földkerekség összes államaival fenn kell tartani a diplomáciai összeköttetést. Már maga az a tény, hogy egy állam létezik, megköli a diplomáciai kapcsolatokat. Szovjet-oroszország pedig létezik és már régen elismerést nyert volna, ha nem kommunista alapon kormányozná. Mi semmiféle szimpátiával nem viseltünk a bolsevizmus iránt, sőt leszögezhetem, hogy Európában a bolsevizmussal szemben való védelemben tizenháromszor többet cselekedtünk, mint konzervatív pártunk.

Az a véleményünk azonban, hogy egy államra avval könyyszerítünk legjobban nemzetközi kötelezettségeket, ha diplomáciailag elismerjük. Ha valamely országgal diplomáciai viszonyban állunk, az még korántsem jelenti azt, hogy helyeseljük, ami az illető országban történik. Nem helyeseljük a többnépiséget sem és mégis diplomáciai viszonyban vagyunk a mohamedán államokkal. A Labour Party programja tehát teljesen reális és ebben különbözünk a másik két angol párt-

Rádió

Az összes **Telefunken** gyártmányok úgy **összes** **Telefunken** nálunk **Suboticán** valamint **összes** **fiókjainkban** gyári áron kaphatók, nevezetesen:

Telefunken 10	Din.
új típusú és legolcsóbb háromlám-pás rádiókészülék, lámpákkal és tekercsel együtt	850
Arcolett 3	940
háromlám-pás zárt készülék, lámpákkal együtt (tekercsek is beépítve)	940
Ugyanaz, gramofonkapcsolási lehetőséggel	1040
Telefunken 4	2853
kitűnő négylám-pás zárt készülék lámpákkal együtt	2853
Ugyanaz, gramofonkapcsolási lehetőséggel	3028
Telefunken 9	7660.50
nagyteljesítményű zárt ötlám-pás készülék lámpákkal együtt	7660.50
Lautsprecher	385
(hangszóró) L 666, igen jó	385
Fejhallgatók	190
E H 333	190
E H 555	140
Lámpák	
Minden magas- és alacsonyfrekvenciájú erősítésre szükséges kitűnő normál-lámpák, továbbá árnyékoló rács (Schirmgitter) egyenirányító és nagy emissziójú végerőltető-lámpák, nagy mennyiségben raktáron vannak	

Konrath D. D. Subotica
és összes fiókjai

tól. Ilyen körülmények között érthető, hogy a Labour Party teljesen önállóan készülődik az új választásokra. A legutolsó pótválasztások bebizonyították, hogy az ország hangulata mellettünk van és ezért a nemzettől nem azt fogjuk kérni, hogy a kiűszöbön álló választások után részesei lehessünk a kormány-koalíciónak, hanem a kizárólagos hatalmat fogjuk követelni.

A Párisban halálraítélt szerb nő — ártatlan

Junka Kures védője a pör revízióját követeli

Párisból jelentik: A párisi törvényszék halálra ítélte a szerb származású Junka Kures asszonyt, aki a vád szerint a tizenhároméves Carmen Burmiaux nevű kislányt kicsalta a Bois de Boulogneba és ott megfojtotta. Mikor a tárgyalás folyamán stoikus nyugalmat és bizottságot tanúsító fiatal asszonynak védője megmondta, hogy guillotinnal fogják kivégezni, a halálraítélt felkiáltott:

— Fiam, ne imádkozz ahhoz az Istenhez, aki eltűr ilyen igazságtalanságot! — és ájultan rogyott össze.

Utólag kiderült, hogy a tanuvallomások ellentmondóak voltak, az egyik parkőr egy szőke nőt látott a kislánnyal, Junka Kures pedig barna. A vádlott csak a gyilkosságot megelőző négy órán tudott alibit bizonyítani, pedig mikor a kislány holttestét megtalálták, még meleg volt. Az esküdtek egyáltalában nem voltak meggyőződve a vádlott bűnösségéről, de az államügyész viselkedésével olyan atmoszférát teremtett a külföldi nő ellen, hogy befolyásolta az esküdteket. Az esküdtek főnöke annyira nem volt meggyőződve Junka Kures bűnösségéről, hogy nem volt hajlandó kimondani a halálos ítéletet jelentő verdiktet.

Junka Kures védője most lázas sietséggel gyűjti az adatokat, hogy kiderítsa a gyilkossági pör revízióját.

A Pihenő-csárdabeli rablógyilkosok ártatlanságukat hangoztatták a noviszdai felebbviteli bíróság előtt

Csak a tizenötévi fegyházra ítélt Parcsetics Sztipán tett beismerő vallomást
A felebbviteli bíróság helybenhagyta a törvényszék ítéletét

Noviszdáról jelentük: A noviszdai felebbviteli bíróságon dr. Gyurgyev Boskó-tanácsa csütörtökön rendkívül izgalmas bűnpert tárgyalta, amelynek vádlottai az emlékezetes Sztapari-úti gyilkosság tettesei voltak. Annak idején a *Bácsmegyei Napló* részletesen beszámolt erről a borzalmas bűntényről, amelynek áldozata *Jelasics Sztankó* csárdatulajdonos és a segítségére érkezett *Bantobranszki Tosó* szombori legény. 1926 augusztus tizenegyedikén éjjeli történt, hogy bezörgettek a Sztapari-úton levő Pihenő-csárdába. A csárdatulajdonosa, *Jelasics Sztankó*, aki kilenc éves kislfiával tartózkodott odahaza, gyanútlanul ajtót nyitott a késői vendégeknek. Három férfi lépett be az ivóba, akik nyomban lefogták *Jelasicsot* és pénzt követeltek tőle, majd amikor a csárdatulajdonos vonakodott eleget tenni a felszólításnak, a támadók egyike ráfogta revolverét és elsütötte. A golyó azonnal megölte *Jelasicsot*. A kisfiu látva a történetet, rémületében az ágy alá bujt, míg a gyilkosok mítsen törődve a gyerekekkel, feltörték a szekrényeket és az ott talált néhány ezer dinárt magukhoz véve, leültek egy asztalhoz és nyugodtan pálkázáltak. Csak a beszélgetés közben jutott eszükbe az ágy alatt levő gyerek, aki árulójuk lehet és azonnal keresésére indultak, hogy őt is meggyilkolják. A gyereket hamarosan meg is találták, de már nem tudták vele végezni, mert a gyilkosokat ebben megzavarták. Bálból hazatérő legényeknek ugyanis feltűnt, hogy a csárdából világosság szűrődik ki és rosszat sejtve bezörgettek. Választ nem kaptak, ami csak növelte a gyanújukat és erőszakkal iparkodtak a csárdába behatolni. Ebben a pillanatban felnyitott az ajtó és három férfi ugrott ki, akik közül az egyik revolveréből rálőtt a kijárást elálló legények egyikére, *Brantobranszki Tosóra*. A gyilkosok az így előállott zür-zavarban sikerült elmenekülniök, míg a súlyosan sérült *Brantobranszki* néhány nappal később, a szombori kórházban behalt sérüléseibe. A gyilkosok közül először *Brankov Zsárkót* fogták el Zágrebben, miután a szubotici vasúti rendőrség kinyomozta rejtékhelyét. Kézzel utóbb rendőrkézre kerültek *Brankov Zsárkó* társai is: *Szluksics Zsárkó*, *Parcsetics Sztévan*, *Necin Szima*, *Necin Uros* és *Parcsetics Peró* és *Nasztasics Uros*.

A szombori törvényszéken ezévi február hatodikán kezdték meg a bűnpert tárgyalását, amelynek befejezése után *Szluksics Zsárkót* kötél általi halálra, *Parcsetics-Cigics Sztipánt* tizenöt évi fegyházra, *Necin Szimát* tíz évi fegyházra, *Parcsetics-Cigics Pérot* nyolc évi fegyházra, *Nasztasics Urost* pedig egy évi börtönrre ítélték.

A vádlottak szerdán este érkeztek Noviszdára a felebbviteli tárgyalásra. Erősen megláncolva szállították őket át a szombori ügyészségtől és a pályaudvaron több fogházor várta őket, akik beszállították az ügyészség fogházába. Csütörtök reggel fél kilenc órakor kísérték őket át az ügyészségtől a felebbviteli bírósághoz. Mindegyik vádlott mögött egy fogházor és egy szombori rendőr volt. Ezalkalomból a felebbviteli bíróság épületében különleges óvintézkedéseket alkalmaztak, az összes folyosókat fogházorok és rendőrök szállták meg és a folyosókon csak a bírósági személyzet és az újságírók tartózkodtak. Az elnök rendelkezésére leszedték a vádlottak kezéről és lábáról a nehéz bilincseket és erős fedezet mellett kísérték őket a terembe.

A felebbviteli bíróság tanácsában dr. *Kosztics Jován* és *Sztelepanovics Vasziljko* felebbviteli bírák szerepeltek, mint szavazóbírák, a közvédat dr. *Damjanovics Dusan* államügyész képviselte, míg a védelmet dr. *Vlajkovic Mirko* szombori, dr. *Carics Vojin* odzaci-i, dr. *Jocics Milorád* és dr. *Schwarz János* noviszdai ügyvédek látták el.

A vádlottak a periratok felolvasása alatt lehajtott fejjel néztek maguk elé és csak akkor rezzentek meg, amikor a nevüket említették. Csak a halálraítélt *Szluksics Zsárkó* ült kiegyenesedve és közönyösen maga elé nézve a vádlottak padján. Az elnök elsőnek *Brankov Zsárkót* szólította maga elé, aki arra a kérdésre, hogy bűnösnek érzi-e magát, azt felelte:

— Nem érzem magam bűnösnek. Azt a cselkéményt, amivel vádolnak, nem követtem el.

Az elnök: *Parcsetics Sztipán* azt állítja, hogy maga a főbűnös.

A vádlott: *Parcsetics Sztipánt* nem is ismerem.

Az elnök: Tehát maga nem követte el a gyilkosságot?

A vádlott: Nem, ártatlan vagyok.

Az elnök: Hát a lopásokat sem követte el?

A vádlott: Nem.

Az elnök: Tehát maga teljesen ártatlan?

A vádlott: Igen. Ártatlan vagyok, semmitsem követtem el, amivel vádolnak.

Az elnök azután *Parcsetics-Cigics Sztipánt* hallgatta ki.

— Bűnösnek érzi magát a Pihenő-csárdai gyilkosság elkövetésében? — kérdezte az elnök

— Igen, bűnös vagyok.

— Maga tette-e a halálotkozó lövést?

— Mondja el, hogy történt.

— Mi valamennyien, *Nasztasics Uros* kivételével, elhatároztuk, hogy kiraboljuk a csárdát.

— Ott volt-e *Brankov Zsárkó* is?

— Igen, ő is ott volt, hisz a vezérünk volt. Amikor közel értünk a csárdához, *Brankov* parancsára elhelyezkedtünk a ház körül.

— Volt-e arról szó, hogy a csárda tulajdonosát megölik?

— Igen. Erről is beszéltünk, egyik tanácskozássunk alkalmával.

— Be voltak maguk kormozva?

— Igen, *Brankov* hozta a kormot a városból. Amikor a csárda körül elhelyezkedtünk, *Brankov Zsárkó* kopogott az ajtón, mire az kinyitott. *Szluksics* és *Brankov* behatoltak a csárdába, ahol dulakodni kezdtek *Jelasics Brankó* kocsmárossal. Én láttam, amikor *Szluksics* megütötte *Jelasics Sztankót*, majd *Brankov* segítségével hátrakötötték a kezeit. Amikor *Szluksics* észrevette, hogy mögötte állok, átadott nekem egy revolvert azzal, hogy löjem le *Jelasicsot*. Én ellenkeztem, de *Szluksics* ráemelte a kezében volt rohamkést, mire elsütöttem a revolvert, de hogy hol találtam, nem tudom. A dulakodás közben beértünk a hálószobába is, ahol *Jelasics* kisfia aludt. Én *Szluksics* újabb parancsára még egy lövést tettem *Jelasicsra*, sőt *Szluksics* *Jelasics* fiát is agyon akarta zuzni a rohamkésével, de én elkaptam, miközben engem is megvágott. Ezután *Szluksics* kirabolta a szekrényeket.

— *Brandobranszkit* ki ölte meg?

— *Szluksics*.

— Mi lett az elrabolt pénzzel?

— Nem tudom. Azt sem tudom, hogy mennyi pénz volt. Én csak száz dinárt kaptam.

— Szóval maga száz dinárért megölt egy embert?

— Igen. Sajnálom is, mert jó ember volt.

Az elnök (*Brankovhoz*): Ismeri maga *Parcsetics-Cigics Sztipánt*?

A vádlott: Nem. Sohase láttam.

Erre szembesítették *Parcsetics* *Brankov*-val, akinek a szemébe mondja *Parcsetics*, hogy ő bujtotta fel a gyilkosságra, *Brankov* megmaradt előbbi állítása mellett.

A harmadik vádlott, *Szluksics Brankó* került ezután sorra.

— Bűnösnek érzi-e magát?

— Nem.

— Maga ölte meg *Brandobranszkit*?

— Nem. Én nem öltem meg senkit.

— Résztvett-e a gyilkosságokban és a rablásokban, amelyeket *Brankov* és társai követtek el?

— Nem. Semmit sem követtem el, ezeket az embereket sohasem ismertem.

— Szóval maga semmiről sem tud és teljesen ártatlan.

— Igen ártatlan vagyok.

Újjon le maga ártatlan teremtés.

Necin Szima szintén tagadott.

— Bűnösnek érzi-e magát?

— Nem.

— Elkövette-e a terhére rótt bűncselekményeket?

— Nem. Én teljesen ártatlan vagyok, sohasem loptam.

— Volt magának fegyvere?

— Nem, sohasem volt.

— Magát azzal vádolják, hogy puskával állt őrt a csárdánál.

— Ez nem igaz.

— Szóval semmit sem követett el.

— Semmit.

Parcsetics-Cigics Pera kihallgatása következett ezután.

— Bűnösnek érzi-e magát?

— Nem.

— Magát édes testvéröccse terheli.

— Ártatlan vagyok. Az öcsém hazudik.

— Mit tud a csárdai esetről?

— Semmit.

— Hát a lopásokról.

— Azokról sem tudok semmit.

— Miért vádolná akkor az öccse?

— Öcsém hazudik. Én nem követtem el semmit.

A *Parcsetics* testvéreket szembesítették, de mind a ketten megmaradtak vallomásuknál.

Végül a szabadlábon levő *Nasztasics Zsárkót* hallgatta ki a bíróság. Ő szintén nem érzi magát bűnösnek.

Nasztasics kihallgatásával véget ért a bizonyítási eljárás és elhangzottak a perbeszédok.

Az elnök ezután felszólította a vádlottakat, hogy terjesszék elé esetleges kívánságaikat.

A halálra ítélt *Szluksics Zsárkó* általános derűtlenség között felmentését és szabadlábrahelyezését kérte azon a címen, hogy ártatlan.

A bíróság tanácskozára vonult vissza, majd kihirdette az ítéletet, amely szerint a felebbviteli bíróság helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét. Az ítéletben az ügyész megnyugodott, míg az elítéltek és a védők semmisségi panaszt jelentettek be.

Az elítélteket csütörtökön délután erős fedezettel visszakísérték Szomborba.

Görögország megvásárolta az olasz barátságot

Minden ellenszolgáltatás nélkül véglegesen átadta a Dodekanezosz-szigeteket az olaszoknak

Beogradból jelentük: A Balkán a balkáni népeké, szokták a Balkán fővárosokban hangoztatni, azonban ezt az alapvetést eddig még sohasem sikerült megvalósítani. A jelen pillanatban egy kissé recsuszott az a látvány, amely eddig a Balkán politikusok arcát elta- karta. Azokon a tárgyalásokon, amelyeket *Venizelosz* folytatott részben *Marinkovics* Voja külügyminiszterrel, részben pedig *Sumenkovics* Ilijával, rámutattak azokra a nehézségekre, amelyek a Balkán-népek egymásratalálásának az útját állják.

Tudvalevő, hogy a nyugati hatalmaknak a befolyása olyan erős a Balkánon és annyi mesterséges és természetes akadály állja az útját annak, hogy az egyes Balkán-népek egymást megértsék, hogy ma még nagyon korai arról beszélni, hogy a Balkán a Balkán-népeké legyen.

Olaszországnak van kétségtelenül a legerősebb befolyása a Balkán-államokban, amit az is megmutatott, hogy *Venizelosz* egy egyszerű kézmozdulattal lemondott Olaszország javára a *Dodekanezosz-szigetek*ről. *Venizelosz* kijelentette, hogy Olaszország és Görögország között annyira nincsen *Dodekanezosz*-t illetően nézeteltérés, amennyire nincs semmiféle nézeteltérés Görögország és Anglia között a cyprusi kérdés tekintetében.

A *Dodekanezosz-szigetek* valaha Törökországhoz tartoztak. Az olasz-török háborúk miatt 1912-ben ezeket a szigeteket az olasz katonai erők szállították meg. Olaszország addig akarta megszállás alatt tartani a *Dodekanezosz-szigeteket*, amíg Törökország nem volt hajlandó Tripoliszt kiüríteni. Törökország azonban csak 1923-ban ismerte el *Dodekanezosz-szigetek* feletti olasz fennhatóságot. Görögország pedig a lausannei békében jogot kapott arra, hogy Olaszországgal a *Dodekanezosz-szigetek* ügyében megegyezést kössön. A szigetek lakói újabb különféle memorandumokat dolgoztak ki és azt követelték, hogy Görögországhoz csatolják őket. Az 1919-ben létrejött *Tittoni-Venizelosz-egyezmény* ugy intézkedett, hogy ezek a szigetek *Rhodosz-sziget* kivételével a lakosság ki-

vánóságának megfelelően Görögországhoz fognak kerülni. Az egész kérdésben tulajdonképpen új fordulatot csak a fasizmus uralomra jutása hozott. *Mussolini* hallani sem akart arról, hogy ezeket a szigeteket visszaadja Görögországnak.

Rhodosz-szigeten a fasizmus iskolákat állított fel, sőt az idei tanévben egyetemet is kap ez a szép sziget. Itt ezen a szigeten az olasz imperializmus egy kitűnő védőbástyát biztosít magának. A *dodekanezoszi olasz lakosság* is kezdi már az olasz fasizma lobogó alatt jóérezni magát és ezekre a körülményekre az olaszok *Venizeloszt* nem felejtették el Rómában hathatósan figyelmeztetni, *Venizelosz* hozzájárult ahhoz, hogy ezek a szigetek véglegesen is Olaszország birtokába kerüljenek s ezzel a *Dodekanezosz-kérdés* le is került a napirendről és *Venizelosz éppen ezekkel a szigetekkel fizette meg az olasz-görög barátsági szerződést*.

A görög politika ma leginkább Olaszországgal számol és épen ezért haladtak a jugoszláv-görög tárgyalások olyan rendkívül nehezen.

Bulgária nagy figyelemmel kísérte a beogradi és a római tárgyalásokat, hiszen minden Balkán-népnek meg van a maga belső baja és ezek a belső bajok igen sokszor erős külpolitikai összetűzéseket eredményeznek.

Ninesics volt külügyminiszter a *«Makedonien»* című szalonkii lap munkatársa előtt az elmúlt napokban nyilatkozatot adott s ebben rendkívül nagy elismeréssel szól azokról az erőfeszítésekről, amelyeket *Burov* bojár külügyminiszter tett a béke érdekében. *Ninesics* nagyon szépen állapította meg, hogy a jelen pillanatban a Balkán fővárosokban egyébre sem gondolnak, mint a balkáni béke biztosítására. Bár az S. H. S. királyság életérdekeit közelről érinti az olasz befolyásnak a Balkánon való erősödése, beogradi politikai körök szerint jelenleg semmiféle újabb külpolitikai exkurziókra nem lehet számítani, mert minden Balkán-államnak annyi baja van, hogy boldogok, ha a belső ügyeiket tudják rendezni.

Sztranyavszky államtitkár csak akkor ad fegyveres elégtételt Fábián Bélának, ha a vádjaival bíróság elé áll

Györky Imre, a magyar képviselőház csütörtöki ülésén újból szóvá tette a csongrádi bombaügyet

Budapestről jelentik: A csongrádi bombamerény-
get ügye a képviselőház csütörtöki ülésén is szóba ke-
rült. A pénteki ülés napirendjének megállapítása so-
rán Györky szociáldemokrata képviselő azt javasolta,
hogy tüzzék ki a következő ülésre a belügyminiszter
által a parlament szeptemberi ülésén elmondottakat, mert
meg kell vizsgálni, vajjon a belügyminiszter
és államtitkára megtette-e mindent, amit a nyo-
mozás érdekében meg kellett tenni.

Hogy a csongrádi polgármesteri jelentés adatai ele-
gendőké-e új eljárás megindítására, annak elbírálása az
ügyésznek feladata, tehát

a belügyi államtitkár mulasztást követett el,
amennyiben az adatokat nem bocsátotta azon-
nal az ügyésznek rendelkezésére.

Végül felvetette azt a kérdést, miért nem történt in-
tézkedés a jelentésben említett zsarolásokról és a pénz-
ért megvásárolt hamis tanúzásokról.

János Gábor egységspárti és Farkas István szoci-
áldemokrata felszólalása után Váry Albert egység-
párti képviselő, volt koronaügyész helyettes szólalt fel.
Beszédében, amelyet az ellenzék állandóan viharos
közbeszólásokkal zavart meg, azt fejtette ki, hogy
az ilyen nyomozásoknál nagyon óvatosan kell
eljárni

és a mostani esetben csupán az a lényeg, hogy a
nyomozás megkezdődött és tovább folyik. Szerinté
csak akkor lehetne azt állítani, hogy bűnpalástolás

történt, ha Sztranyavszky államtitkár elrejtette volna
az aktát és lefogta volna a nyomozó hatóságok ke-
zét. Mivel azonban kétségtelen, hogy puhatolozás fo-
lyik és ennek meg kell előznie a kizárólag bíróság ál-
tal elrendelhető újabb nyomozást, nem történt mu-
lasztás és ez

a puhatolozás még sok évig eltarthat.
— Tekintettel vannak arra, hogy ébredők! — kiál-
tották a szociáldemokraták Váry Albert felé.

Váry Albert erre a közbeszólásra azt válaszolta,
hogy a magyar hatóságok előtt nem számít, hogy va-
laki ébredő, zsidó, vagy keresztény. Ezt ő, aki a leg-
felelősebbek között állt magas posztján, határozot-
tan kijelentheti. Végül kijelentette, hogy ebben az ügy-
ben nem lehet idő előtt eljárni, mert ez az ügy halálát
jelentené.

A Fábián—Sztranyavszky ügynek tudvalevőleg lo-
vagias uton is folytatása van. Fábián Béla provokál-
ta Sztranyavszky Sándort parlamenti felszólalásában
tett sértő kijelentései miatt. A két fél segédei csütör-
tökön egész nap tárgyaltak és kormánypárti körökben
úgy tudják, hogy

Sztranyavszky csak úgy ad lovagias elégtét-
elt, ha Fábián a mentelmi jog védelme nélkül
a parlamenten kívül is megsmóli vádlóját,
hogy így bíróság elé állíthassa, ellenkező esetben a
belügyi államtitkár legfeljebb csak fegyveres kiállásra
hajlandó.

Nem utaztak el Prágába a válogatottba beállított horvát futballisták

Zagreb a társadalmi bojkottot kiterjesztette a sportra is

Zagrebból jelentik: Csütörtökön utazott el a ju-
goszláv válogatott csapat Prágába, ahol szombaton az
amatőrökkel, vasárnap pedig a profiválogatottal fog
játékosok a csehszlovák köztársaság fennállásának tíz
éves jubileuma alkalmából. A csapat szereplése körül
azonban valószínűleg zavarok lesznek, mert az erede-
tűleg kijelölt csapatból

a horvát játékosok lemaradtak és a váloga-
tottnak nélkülük kellett elutazni.

A horvát játékosok magatartása a *Narodni Val* fel-
hívásának tulajdonítható. Mint ismeretes, a *Narodni*
Val felhívta Horvátország sportolóját, hogy a társa-
dalmi bojkottot, amelyet Beograd ellen szerveztek
meg, terjesszék ki a sport minden ágára is. A felhí-
vásnak fogamatja lett, amennyiben

Perska, Cindrić, Miheljszics és Babics be-
jelentették Pandakovic szövetségi kapitány-
nak, hogy a bojkott miatt nem vesznek részt
a jugoszláv válogatott prágai szereplésében.

Ugyanekkor táviratilag letiltották a Bécsben diák-
kodó Babics II.-t is, aki erre szintén nem utazott el
Prágába.

A jugoszláv csapat tehát csak beogradi és szu-
botcai játékosokból fog állni, kérdés azonban, hogy
a mérkőzésre kiállhatnak-e, mert a szövetségi ka-
pitány a tartalékokkal együtt csak tizenöt játékost
jelölt ki az utra, akik közül öten, az öt horvát futbal-
lista fog hiányozni.

Pandakovic szövetségi kapitány ugyan intézké-
dett, hogy Beogradból pótlást küldjenek, de nem va-
lószerű, hogy az utána rendelt játékosok idejében Prá-
gába érkeznek, miután a zagrebi játékosok elhatározá-
sukat közvetlenül indulásuk előtt jelentették be.

Zagrebben egyébként mozgalom indult
önálló horvát futballszövetség megalakítása
iránt.

Ebben az esetben a horvátországi futballsport minden
összekötését megszakítaná Beograddal.

A diákzavargások miatt bezárták a pécsi egyetemet is

Tízpengős pénzbírságok a budapesti rombolásokért

Pécsről jelentik: Pécsen, ahol eddig nyugalom
volt az egyetemen, szerdán este szintén kitörték a
diákzavargások. Szerdán este hat óra tájban dr.
Heim Pál, a gyermekklinika igazgatójának előadása
alatt nagyobb csoport egyetemi hallgatók vonult fel a
gyermekklinika épülete elé. A jelenlévő orvostanhal-
lgatók azonnal megállapították, hogy a tüntető csoport
kizárólag jogászokból állott. Mikor Heim professzor
erről értesült, azonnal szétnézett a folyosón és ott
észrevett egy joghallgatót. Személyesen fogta el az
idegen takarék hallgatóját, akit tanársegédek se-
gítségével bevitt az egyik terembe, ahonnan nem en-
gedték ki.

A professzor ezután tanársegédel kíséretében ki-
ment az épület elé, ahol a tüntetők időközben már
megszaporodtak és zajongásban törtek ki. Az ismert
szavakat hangoztatták itt is és

követelték, hogy a zsidók azonnal hagyják el
az épületet.

Heim Pál haragosan szállott szemben a tüntetők-
kel. Valóságos szócata fejlődött ki az egyetemi pro-
fesszor és a diákok között, akik Heim felszólítására
sem akartak szétszalani és eltávolozni.

A szóváltás hevében
az egyik diák annyira elragadtatta magát,
hogy botot emelt dr. Heim Pálra.

Csak a tanársegédek közbelépésének köszönhető, hogy
tüntetőcsoporthoz nem került a sor.

Néhány tanársegéd időközben telefonon értesíté-
te a rendőrséget, amely rögtön nagy készültséggel
vonult ki a gyermekklinikához. A rendőrök érkezésé-
nek láttára aztán a tüntetők szétszaladtak.

Rögtön a helyszínre érkezett dr. Imre József,
az Erzsébet Tudományegyetem rektora is, aki maga
közölte azonnal az elfogott joghallgatóval, hogy a fe-
gyelmi szabályzatban megadott jogánál fogva
rögtön hatályal kitiiltja az egyetem összes
épületeiből.

A rektor még az esti órákban érintkezésbe lépett
a bajtársi szövetségek vezetőivel. A bajtársak vezérei
a legnagyobb megütközéssel értesítették a tüntetésről.
Kijelentették, hogy a bajtársi szövetségeknek, külön-
sen pedig a felsőbb évfolyamoknak a legcsékélyebb
közük sincsen a tüntetéshez, amelyet kizárólag első
éves hallgatók rendeztek. A szövetségek vezetői ígé-
retet tettek a rektornak, hogy saját hatáskörükben
ki fogják nyomozni azokat a tagjaikat, akik a tünté-
tésben esetleg részt vettek és ezeket könyörtelenül el
fogják távolítani a bajtársi szövetségek kötelekeiből.
Együttal megígérték azt is, hogy a rendet feltétlenül
fenn akarják tartani.

Dr. Imre József figyelmeztette az ifjúságot, hogy
a legcsékélyebb rendbontásra az egyetem be-
zárásával fog felelni.

Az éjszaka minden nagyobb rendezvény nélkül
szel el az egyetem a diákzavargások okozta zűrzavar-
ból.

gasztottak ki a zsidókkal felirattal, majd
csütörtök délelőtt a zsidó egyetemi hallgatók
leigazoltatását kezdték meg.
A cédulákat maga a rektor távolította el, majd
az eltanácsolós híreire azonnal lesietett a klinikára, és
személyesen igazolta le az eltanácsolókat,
egyiküknek az indexét is elvette,
a többinek pedig megállapítva személyazonosságát,
megindította ellenük az eljárást. Egyben rögtön kije-
lentette, hogy a történt igazoltatások következtében a
kulturálisminiszter utasítása szerint

az egyetemet bezárta.

Tíz óra felé ismét nagy csoport közeledett az egye-
tem épülete felé, de ugyanezzel a csoporttal egyidőben
érkezett erős lovasrendőr csapat és feloszlatta a tünté-
tő csoportot.

**A diákok megfenyegették
a debreceni rendőrséget**

Debreceni jelentés szerint a debreceni egyetemi
ifjaknak a kollégiumban történt körülzárása csütörtök
reggel hét óráig tartott. Reggel hét órakor megkez-
dődt az igazoltatási eljárás, valamennyi hallgatót
leigazoltatta a rendőrség. Ezek ellen folyik a kihágási
eljárás, amennyiben valamennyien közönségháborítást
követtek el. Valószínű, hogy

egyesek ellen magánlaksértés címén is eljárás
fog indulni, mert betörték a kollégiumnak a
kapuját.

A vidéki illetőségű tüntetőket ki fogják utasítani Deb-
recenből.

Csütörtökön csend volt Debrecenben, az egyete-
men szünetelnek az előadások, de körülbelül kétszáz
diák az egyetemelőtti emlékkertben utott tanyát ké-
szén a további rendezvényekre.

A debreceni rendőrség megállapítása szerint a
debreceni zavargásokat idegen uszítók idézték elő.
Kedden délután három ismeretlen fiatalember érke-
zett a városba és hír szerint ők inszenáltak a tünté-
tősket. A szerdai eseményekkel kapcsolatban

egy egyetemi hallgatót letartóztattak, mert
bottal támadt egy detektívre, százötvenöt diák
ellen pedig megindult az eljárás

engedély nélküli felvonulás, közbotrányokozás és tűz-
rendészeti kihágás címén, amit azáltal követtek el,
hogy a kollégium udvarán tüzet gyújtottak.

Csütörtökön névtelen levélben figyelmeztették
a debreceni rendőrséget, hogy ha nem szün-
teti be a diákok ellen az eljárást, akkor ezen-
tul vér fog folyni.

Porubszky rendőrtanácsost pedig, aki a diákügyeket
intézi, csütörtökön délután egy férfihang telefonon
megfenyegette, hogy vérengzésre kerül a sor, ha nem
szünteti be az eljárást az egyetemi hallgatók ellen.
A rendőrség most erőlyesen nyomoz a névtelen fe-
nyegzőtörök után.

A diákzavargások Debrecenben teljesen feldúlták
a nyugalmat és a város lakossága izgalommal várja
a fejleményeket.

**Tíz-tíz pengőre ítélték
a budapesti tüntetőket**

Mint Budapestről jelentik, a technológiai intézet-
ben, amelyet eddig elkerültek a tüntetők, csütörtök
reggel felszólították a zsidó diákokat, hogy legkésőbb
délelőtt tíz óráig hagyják el az iskola épületét, mert
különben meg fogják verni őket. A zsidó diákok egyik
tanáruk védelme alatt kilenc órákor bántatlanul el-
hagyhatták a technológia kapuját.

A többi budapesti egyetemeken a nap nyugodtan
telt el.

A keddi budapesti tüntetésekkel kapcsolatban a
rendőrbírócsap csütörtökön ítélkezett két csoport fe-
lett. A hatodik kerületi kapitányságon kilenc tüntetőt,
köztük öt egyetemi hallgatót és négy magánisztitviselőt
és munkást, a hetedik kerületi kapitányságon pedig
öt egyetemi hallgatót és hét magánisztitviselőt és
munkást tíz-tíz pengő pénzbírságra, vagy be-
hajthatatlanság esetén kétnapi elzárásra. Az elítéltek
egyrésze felebbezett az ítélet ellen.

Szabadlábra helyezték a Narodni Val felelős szerkesztőjét

Zagrebból jelentik: A zagrebi törvényszéken csü-
törtökön délelőtt megjelent Pernár Iván dr. nemzet-
gyűlési képviselő és kihallgatásra jelentkezett a vizs-
gálobírónál Defcsics Kresimir, a *Narodni Val* letartó-
ztatott szerkesztője ügyében. Pernár Iván dr. kijelen-
tette, hogy az inkriminált cikknek ő a szerzője és
azért vállalja a felelősséget.

Defcsics Kresimir előtt a vizsgálóbíró szerdán
hirdette ki a vizsgálati fogságot, ami ellen Defcsics
Kresimir felebbezést jelentett be a vádtanácsoshoz. A
zagrebi törvényszék vádtanácsa csütörtökön tárgyal-
ta a felebbezést és elrendelte Defcsics Kresimir azon-
nali szabadlábra helyezését. Defcsics Kresimir csütör-
tökön délelőtt el is hagyta a fogházat.

Az érdekes és elviellentőségű döntésben a vádtá-
nács kimondta, hogy a sajtótörvény értelmében sajtó-
törvényszék miatt nem lehet előzetes letartóztatást el-
rendelni.

CIRKUSZ

A nyomorgó Anita Berber

Prágából jelentik: Szánalomra méltó érdekes lakója van egy prágai másodrangú szállodának: Anita Berber, a még nemrégiben hírhedt meztelentáncosnő, aki bejárta az egész világot. A »Cseszke Szlovo« közlése szerint Anita Berber teljesen elszegényedett, inséggel küzd és beteg. Nemcsak a szállodabeli lakást nem tudja fizetni, hanem enivalója sincs. Prágai artisták, mikor tudomást szereztek az újság közleményéből, gyűjtést indítottak egymásközt, hogy Anita Berbert egy szanatóriumban helyezhessék el.

A fenti hír szívembe kap
És sajog ott benn esztelen:
Prágában nagy nyomorban él
Szegény Berber, a meztelen.

Ki nem emlékszik Anitára,
Kiről e busz dalt kell most költen?:
Jó oldala volt anno dacumal,
Hogy leghájosabb mosolyán kívül
Egyebet röstelt felolteni.

És nincs mit enni néki most
Nemdebár furcsa is e lét,
Anita alól zordul kihuzzák
Utolsó fügefalevelét.

Végül egy intim hír is kipattan:
Hadd mondom gyorsan, időzni fáj itt:
A meztelen táncosnő kénytelen volt
Eladni összes ruháit.

(de. 16.)

A szücsök rablója

Sokért nem adom, hogy ezt láttam.

Tegnap este tíz órakor Berlinben a Kurfürstendamm sétáltunk. Ebben az időtájtban nagyobb forgalom van itt, mint, mondjuk, a szuboticiai korzón este hétkor. Autó autó hátán, ember ember hátán, sőt, itt-ott autó ember hasán. Amellett olyan világos van, mint nappal, most rendezik ugyanis a »Berlin im Licht«-hetet és a rendezésvilágítások, fényreklámokon kívül, amelyek egyébként is ragyogó fényvel árasztják el az új Berlinnek ezt a legszebb uccáját, az extravillanygók tizezei lógnak az uttest közepén kifeszített drótokról és a járdaszéli, villanykörtefékké avanzsált hársakról.

A Schlüter-strasse sarkán megáll egy automobil. Privátkocsi, elegáns Limousine. Kiszáll belőle egy divatosan öltözött ur, kezében egy kis csomaggal. A csomag olyan, mint egy doboz kugler. (Mint később kiderült, egy darab téglát volt benne). A sarkon egy automobilkereskedés van, mellette a Bieber-féle szörmeáru-üzlet. A boltban ég a lámpa, Bieber ur, a dusztag szücs, bent dolgozik még a pult mögött, rakosgatja a polcokon felhalmozott bőröket. Az automobilos ur odasétál a kirakathoz, benéz, azután a kezében tartott kis csomagot könnyedén belevágja az auzlágba.

Zzzzz...!

Az üveg csörömpölve betörik.

A tulajdonos ijedten fordul meg, hogy mi történt. Az elegáns ur benyul a kirakathoz, kiemel négy drága prémbundát, odasétál az autóhoz, bedobja, begurik a kocsi és el.

Mindez egy pillanat alatt

A szücs rémült kiabálással rohan ki az uccára.

Az autó ebben a szempillantásban fordul be a sötét Schlüter-strasséra.

A Schupo ordít utána, mert a rendszáma nincs megvilágítva.

A nézők csak most térnek magukhoz. Valaki begurik egy taxiba. Utána!

Utána?

Az autónak semmi nyoma már. Az üldöző hamarosan visszatér. Bieber mester rohan a rendőrhöz, magyarázza neki, a rendőr vonogatja a vállát.

Mit lehet itt csinálni?

Ilyen vakmerő módon, ilyen hidegvérrel és — bár ez a megállapításom kimeríti a büntett feldicséréséről szóló paragrafus tényálladékát — ilyen szépen még nem követte el rablást.

Még Chicagóban sem, az automobilos rablók házában. Ahol pedig a szakma legtehetségesebb képviselői vetélkednek egymással a pálmáért.

A chicagói banditák revolverrel dolgoznak. Meg bombával. Nagy apparátussal hajtják végre az akciót.

Itt nem volt semmi hands upp! Egy kedves, közvetlen rabló tevékenykedett, minden fenyegetőzés nélkül, szinte barátságosan. Imponáló egyszerűséggel. A szemtanukat, akik mellette álltak, mögötte álltak, előtte álltak, egyszerűen fumigálta. Nem törődött velünk.

Tudta, hogy képtelenek vagyunk megmozdulni a meglepetéstől, a csodálkozástól, a hódolattól.

Mindenki tisztelte.

Még a szücs is. Lehetett a kára vagy másfélszáz-ezer dinár. De azért objektíven kijelentette a nézők előtt, hogy »szép munka volt.« Ezt többször is megismételte. Egy objektív károsult.

Másnap reggel olvastam az újságban, hogy tízenöt perccel később, negyedtizenegykor a rabló meg-repetálta a kurfürstendamm-i tréfát az Adam-féle áruházzal.

Az áruház a Leipziger-strasse és a Friedrich-strasse sarkán van. Ez az egész város legforgalmasabb pontja

(y.)

Mammon

Helyi szerző darabja a noviszadi Nemzeti Színházban

Noviszadról jelentik: A noviszadi Nemzeti Színház szerdán este helyi szerző darabját mutatta be. Színpad került dr. Velicskovic-Szvinjarev Miladin noviszadi orvos Mammon című háromfelvonásos társadalmi drámája. Velicskovic-Szvinjarev dr., aki eddig mint orvos, politikus és orvosi szakíró is bebizonyította sokoldalúságát, ezúttal drámairói tehetségéről tett társbizonyítást és teljes méretekben rászolgált a színházai zsúfolásig megtöltő közönség ünnepi társalra.

A darab a világháború idejében játszódik. Hőse egy Ilics Brankó nevű szerb hazafi, aki élénk résztvevő a háborúelőtti szerb közéletben, a háború alatt internáltak és amikor a felszabadulás után végre közhivatalnok álláshoz jutott, felesége, akit a rajongásig szeretett, rábirta, hogy a felektől pénzeket fogadjon el. Ilics teljesítette az asszony kívánságát, illegitim jövedelmekhez jutott, meggazdagodott és csak akkor ébredt tettének tudatára, amikor megtudta, hogy felesége, akinek a kedvéért letért a becsület útjáról, megszolja.

Az izgalmas dráma főszerepeit Raskovics, Jovanovics, Markovics Hurbán, Haritonovics, Szavics, Csuresicsné, Jovanovicsné és Haritonovicsné játszották nagy sikerrel. A kifogástalan rendezésért Raskovicsot illeti dícséret. A közönség egész este melegen ünnepelte a szerzőt, akinek sokszor kellett megjelenie a lámpák előtt.

(m. i.)

Budanovics Lajos püspök megbetegedett

Kezelő orvosai szerint nincs ok aggodalomra

Szuboticián a szerda délelőtti órákban aggasztó hírek terjedtek el arról, hogy Budanovics Lajos püspök, bácskai apostoli adminisztrátor súlyosan megbetegedett. Ugy a Szent-Teréz plébánián, mint a püspöki hivatalban tömegesen érdeklődtek a magasrangú főpap állapota iránt és megnyugtatólag hatott az egész

Budanovich Lajos püspök

városban, amikor kiderült, hogy az aggasztó hírek tulzoktak voltak. Budanovics püspök napokon keresztül gyengélkedett ugyan, de állapota már nem súlyos, s aggodalomra egyáltalán nem szolgált okot.

Budanovics püspök betegsége nem volt komoly természetű, a püspök megfázott s napokon át gyengélkedett. Állapota már nagy mértékben javult és kezelőorvosai: dr. Ivkovic-Ivandekics Pál és dr. Martinis József szerint néhány napon belül egészsége teljesen helyreáll.

Halálos szerencsétlenség a rumai vasuti átjárónál

A tolatómozdony darabokra tépett egy fiatal lányt és halálosan megsebesített egy legényt

Rumáról jelentik: Halálos szerencsétlenség történt szerdán hajnalban a rumai vasutállomás közelében levő vasuti sorompónál. Két utasokkal telt parasztkocsi a hajnali órákban át akart haladni a vasuti átjárón. Az egyik kocsinak sikerült is baj nélkül átmenni a síneken, a második kocsi azonban elkapta egy épen arra haladó tolatómozdony és a szerkezet közel száz méterre hurcolta magával. A kocsiiban ülő Lehner Erzsébet tizenhét éves rumai lányt, aki menyasszony volt és két hét múlva kellett volna megtörténni az esküvőjének, a mozdony darabokra tépte, Heinrich Péter tizennyolc éves hrtkovicü fiatalembert szintén halálosan megsebesítette, úgyhogy a szerencsétlen legény még kórházba szállítása közben meghalt.

A borzalmas szerencsétlenség ügyében nyomban megindították a vizsgálatot és kihallgatták a tolató mozdony vezetőjét, valamint a sorompó őret, akik azt vallották, hogy a sorompó a kritikus időben le volt eresztve és azt a kocsi utasai önhatalmulag emelték fel. Szerintük a mozdonyon szabályszerűen égtek a lámpák és így az utasoknak látniuk kellett volna a közeledő veszedelmet.

A vasutasok állításával szemben az első kocsi utasai egybehangozva azt vallották, hogy a sorompó nem volt leeresztve és a mozdony lámpái sem égtek.

A szerencsétlenség ügyében csütörtökön hatósági bizottság szállt ki a helyszínre, a vizsgálat lefolytatása céljából.

TŐZSDE

Zürich, okt. 25. (Zárlat.) Beograd 9.1285, Páris 20.295, London 25.2025, Newyork 519.675, Brüsszel 72.225, Milánó 27.2175, Amszterdam 208.35, Berlin 123.82, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.3975, Varsó 58.20, Budapest 90.595, Bukarest 3.1475.

Beograd, okt. 25. (Zárlat.) Páris 223.44—221.41, London 276.13—275.83, Newyork 57—56.81, Brüsszel 792—782, Genf 1097.10—1097.10, Milánó 299.30—297.30, Berlin 13.57—13.77, Bécs 802—7.99, Prága 169.17—168.37, Budapest 994—991.

Zagreb, okt. 25. (Zárlat.) Páris 221.41—223.41, London 275.83—276.63, Newyork 56.83—57.03, Genf 1034.10—1097.10, Milánó 297.23—299.23, Berlin 1355.50—1358.50, Bécs 799.04—802.04, Prága 168.37—169.17.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 25. Buza bácskai felsőbácskai, tavaszi bácskai és szerémi 79—80 kilós 250—252.50, bánáti, bánáti paritás Vrsac 79—80 kilós 245—247.50. Árpa: bácskai, szerémi és bánáti 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kilós 285—290, baranyai tavaszi 71—72 kilós 295—300. Zab: bácskai, szerémi és szlavóniai 250—252.50. Tengeri bácskai új XII—I. 260—265, bácskai III—IV. 287.50—292.50, bácskai IV—V. 292.50—295, bácskai szárított 292—300, szerémi szárított 295—300. Liszt: 0g és 0g bácskai 357.50—367.50, kettes 337.50—347.50, ötös 317.50—327.50, hatos 270—280, hetes 250—260, nyolcas 205—215. Korpa: bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Bab: bácskai fehér 900—920. Irányzat: változatlan. Forgalom: 44 vagon.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 25. Határidőüzlet: Buza októberre 25.64—25.70, márciusra 28.02—28.12, zárlat 28.02—28.04, május 28.84—28.92, zárlat 28.82—28.84. Rozs októberre 24.72—24.74, zárlat 24.60—24.64, márciusra 26.60—26.74, zárlat 26.62—26.64, májusra 26.96—27.08, zárlat 26.96—26.98. Tengeri májusra 29.64—29.80, zárlat 29.74—29.76, júliusra 30.36. Készárúpiac: buza 25.85—26.75, rozs 24.20—24.30, takarmányárpa 26.50—26.85, sörárpa 27—29.50, köles 26—27, repce 46.50—47, tengeri 31.30—31.70, zab 25—26, korpa 19.25—19.50.

Bécsi pótvásár, okt. 25. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése). Felhajtás 325 marha, irányzat élénkebb, zsirsértés 95, a prima áru drágább, husértés 230, irányzat változatlan.

Liverpooli terménytőzsde, okt. 25. (Zárlat.) Buza december (9 sh. 2 ötnyolcad d.) 9 sh. 2 hétnyolcad d, március (9 sh. 2 háromnyolcad d.) 9 sh. 2 hétnyolcad d, május (9 sh. 2 háromnyolcad d.) 9 sh. 2 hétnyolcad d.

Chicagói terménytőzsde, okt. 25. Középpárfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat). Buza: december (113) 113 egynegyed, március (118 egynyolcad) 118 egynegyed, május (120 háromnegyed) 121. Tengeri: december (80 és fél) 81, március (82 háromnegyed) 82 hétnyolcad, május (85 egynyolcad) 85 egynegyed. Zab: december (43) 43. Rozs: december (90 hétnyolcad) 100, március (102 ötnyolcad) 102 ötnyolcad.

Oroszellenes blokk alakul öt állam részvételével Le Roud francia tábornok középeurópai utazásának jelentősége — Létrejött a román-lengyel katonai szövetség

Bukarestből jelentik: A bukaresti lapok feltűnő bécsi és berlini jelentéseket közölnek arról, hogy Le Roud francia tábornok, akinek múlt havi látogatása Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia és Bulgária fővárosaiban nagy feltűnést keltett, egy Oroszország ellen irányuló stratégiai tervet akart megvalósítani.

Arról volna szó e hírek szerint, hogy egy oroszellenes blokk alakuljon ki, amely esetleg katonai eszközökkel is módját estene egy nagy területre kiterjedő új ukrán állam megalakításának a mai orosz területekből.

Ez a terv természetesen katonai előkészületeket kíván, amelyeknek elérésére szolgált volna Le Roud tábornok útja. Az érdekes hírt természetesen csak fenntartással lehet közölni, bár a lapok bécsi és berlini tudósítói szerint ottan az a vélemény, hogy a terv megvalósítása már sokáig nem fog késni.

Varsóból jelentik: Le Roud francia tábornok ro-

mániai látogatásáról és annak a jelentésnek kapcsán, hogy hazafelé a tábornok Varsón keresztül veszi útját, hivatalos részről szükségesnek tartják hangsúlyozni, hogy úgy a bukaresti, mint a varsói látogatás egészen magánjellegű és nem igaz, hogy a lengyel vezérkar néhány tagja is Bukarestben volt a francia tábornokkal egyidejűleg, mert ott fontos katonai tanácskozások mentek végbe. Ezzel szemben egyes lapok jó értesülésekre hivatkozva azt írják, hogy a hivatalos közlés annyiban megfelel a valóságnak, hogy már nincs mit megvitadni, mert

Le Roud francia tábornok csak azért járt Bukarestben, hogy utólag tájékozódást szerezzen a lengyel-román katonai megállapodásokról, amelyek formásként is katonai szövetséget jelentenek

és tényleg nincs most szó arról, hogy lengyel vezérkari tisztek utazzanak Bukarestbe, mert ezt a látogatást már a szövetség megkötésekor elvégezték.

Kétszázézer dináros sorsolással ünnepli meg tizenöt éves jubileumát Korhec Gyula

1913-ban, tizennégy éves korában nyitotta meg első üzletét Sztaribecsen Korhec szuboticiai szalámi és hentesárugyáros

Pontosan tizenöt évvel ezelőtt egy derék sztaribecseji hentesmester ötszáz forintot adott fiának, hogy önállósítsa magát. Ennek a történetnek, amely akkorájt nem volt épen rendkívüli az üzleti világban, különleges érdekessége az volt, hogy a fiu, akit így meglehetősen szerény támogatással szárnyaira bocsátottak, nem volt több mint tizennégy esztendő és akkor járta csak ki a sztaribecseji fiu polgárit. Ez a tizennégy éves önálló kereskedő Korhec Gyula volt, a jelenlegi szuboticiai Korhec szalámi és hentesárugyár tulajdonos, aki első hentesüzletét tizenöt évvel ezelőtt 1913 október havában nyitotta meg Sztaribecsen.

Annak idején sokan kételkedve fogadták egy tizennégy éves gyermek kezdeményezését, talán senki sem bízott benne édesapján kívül, akinek addig egyedül volt alkalma meggyőződést szerezni arról, hogy fia kivételes üzleti képességgel és már olyan fiatalon teljes tökéletes szaktudással rendelkezik. Azok a remények, amelyeket az apa még szinte egészen gyerek fia érvényesüléséhez fűzött és az a bizalom, amellyel egy akkor meglehetősen jelentős összeget, mert egy tizennégy éves ifjura bizni, minden tekintetben indokoltnak bizonyult és Korhec Gyula ma, mint az egyik legjelentősebb szuboticiai gyárüzem és az ország legnagyobb hentesáru gyárának tulajdonosa ünnepli önállóságának tizenöt éves jubileumát.

A szép jubileum alkalmából a *Bácsmegyei Napló* munkatársa felkereste Korhec Gyulát, aki üzemének történetéről és fejlődéséről a következőket mondotta munkatársunknak:

— Első üzletemet 1913 októberében nyitottam Sztaribecsen. Pontosán tizennégy esztendő voltam akkor és alapítókém az az ezer korona volt, amelyet édesapámtól kaptam — kölcsönképen. Akkor végeztem el a polgárit és az üzletet csak négy év múlva lehetett a nevemre írni, amikor nagykorúsítottam magam. Ha vissza gondolok az első időkre, szinte magam sem tudom megérteni, hogyan mértem akkor, szinte még gyerek létemre ilyen vállalkozásba fogni, de talán még ennél is érthetlenebbnek látszik, hogy édesapám ötszáz forintot mert rábízni és igazán nem tudom, hogy akkor, amikor a pénzt a kezembe adta, gondolta-e, hogy nagyon hamarosan vissza fogom fizetni a kölcsönt. Akkor kaptam az első hosszú nadrágot, amikor, már mint a magam gazdája először utam be üzletem pénztárához. Összesen három alkalmazottam volt, két segéd és egy inas és mindháromuk között én a főnök voltam a legfiatalabb. Négy évig dolgoztam szinte éjjel-nappal lankadatlanul, amíg nemcsak hogy megerősödött üzletem, de már terjeszkedni is lehetett és 1917-ben fióküzletet nyitottam Sztaribecsen.

— Összesen közel kilenc évig dolgoztam Becsen, de úgy éreztem, hogy a terep ott nem elég nagy számomra, a fejlődés lehetőségét nem voltak meg és elhatároztam, hogy nagyobb városba megyek. Szuboticián volt egy átadó hentes üzlet a Hitelbank-palotában és azt vettem meg 1922-ben a Jugovicséva utcában levő műhellyel és házzal együtt kétszázézer koronáért. Valóságos hősi küzdelmet kellett itt vívnom azért, hogy a közönség bizalmát megszerezsem. Az üzlet-alig forgalmazott naponta ezer koronát és különösen a mézárósüzlet nem akart sehogy sem megindulni. Volt olyan nap, hogy egyetlen kiló húst sem árultam és csak a hentesüzlet fedezte valahogy a rezsit. Hozzájárult ehhez, hogy 1923-ban katona lettem és csak 1924-ben szereltem le, de akkor már megismerték és, ha szabad azt mondanom, meg is becsülték nevemet Szuboticián és fokozott erővel láthattam hozzá a munkához.

— Husfeldolgozó üzemembe külföldi szakmunkásokat hoztattam és olyan árut készítettem, amilyen addig nem volt ismeretes Szuboticián. Emellett az árukat is igyekeztem lenyomni, mert nagyobb forgalom mellett akartam megtalálni számításaimat. Tervem bevált és 1924-ben megnyitottam első fióküzletemet a Majsa-uton. 1925-ben a Rudics-uccában, majd nem sokkal később Pálicson nyitottam fiókot, ezután pe-

Korhec Gyula

dig az üzem ujjaalakítása következett. 1927-ben megvettem a volt Pollák-malom telepét a Pája Kujundzsi-écséva utcában és ott építettem fel a legmodernebb szalámi és hentesárugyárat, amelyhez ez év márciusában a hűtőház is felépült és ennek a hónapnak elején a gyártelepen megnyílt negyedik fióküzletem. Az üzemhez tehát most a gyár, a főüzlet és négy fióküzlet tartozik, amelyek összesen hatvan embert foglalkoztatnak és ezen kívül száz viszontelárusítóm van Szuboticián és gyáram százötven féle hentes és mézárósáru gyárt.

— Minek tulajdonítja — kérdeztük — hogy így minden külső támogatás nélkül sikerült Szuboticián olyan üzemet létesíteni, amilyen ebben a szakmában még sokkal nagyobb városokban sincs?

— Ennek a titkát könnyen megfjethetem. Elvem kezdettől fogva az volt: a közönségnek jót és mindig jobbat és jobbat adni. Külföldi szakmunkásokat alkalmaztam és magam is több ízben voltam külföldi tanulmányuton és olyan árukat hoztam forgalomba, amelyeket itt ezelőtt senki sem csinált és nem is tud csinálni. Gyáramat a legmodernebben rendeztem be és ma már olyan eszközök állnak rendelkezésemre, amelyek lehetővé teszik, hogy a legjobb árut a legolcsóbban adjam.

— Mik a tervei a jövőre?

— A gyártelephez jéggyárat építek, amely a közönség számára is termel jeget. Azután saját vágóhidat szeretnék létesíteni a gyárban és legfőképpen a szalámi üzemet akarom kiterjeszteni az egész országba. A legközelebbi tervem pedig az, hogy jubileumomat kellemes meglepetéssel teszem emlékeztetéssé a közönség számára, amelynek fejlődésemet és sikeremet köszönhetem.

Elmondotta ezután Korhec Gyula, hogy a jubileum alkalmából kétszázézer dináros sorsolást rendez és a sorsjegyek kiosztása már vasárnap megkezdődik az összes Korhec-üzletekben.

Az új, minden eddiginél nagyobb szabású sorsolás részleteit szombati számában ismerteti a *Bácsmegyei Napló*.

A becsületsértő gunynév Mulatságos tárgyalás a becskeréki járásbírószágon

Becskerékről jelentik: Régi népszokás a Bánátban, hogy az emberek egymást gunynévvel ruházzák föl és az ilyen gunynév rajta marad az emberen egész életére, sőt annyira hozzászoknak az emberek a gunynévhez, hogy az igazi nevét el is felejtik az illetőnek. Vannak, akik haragsznak a gunynév miatt, de legtöbbször annyira megszokják, hogy maguk is csak a gunynevükön nevezik magukat.

A gunynév körül rendkívül érdekes és mulatságos tárgyalás volt most a becskeréki járásbírószágon Nikovics Milos büntetőjársbíró előtt. Lazics Szima városi szolga tette a feljelentést Gardinovaeski Milán földműves ellen becsületsértés miatt. A becsületsértést Gardinovaeski azáltal követte el, hogy Lazicsot a gunynévén szólította. Lazicsot a »macska« gunynévvel ruházták fel és Gardinovaeski a feljelentés szerint így köszönt Lazicsnak az uccán, mikor találkoztak:

— Adjon Isten jónapot Macska!

De ami még ennél is felháborítóbb Lazics szerint, Gardinovaeski a köszönés után egy nótát kezdett énekelni, amely ezekkel a szavakkal kezdődik:

„Mic, mic, micuka

Sis, sic, cicuka . . .

Ez a dal a macskás köszöntés után, Lazics véleménye szerint kétségkívül tendenciózus volt és sértette az ő becsületét, miért is Gardinovaeski szigorú megbüntetését kérte.

Nikovics Mita járásbíró kihallgatta a vádlott Gardinovaeskit, aki következőképen védekezett:

— Nem érzem magam bűnösnek. Beismérem, hogy azt mondtam neki: »Jóestét Macska!« — de hát hogyan is mondtam volna másképp, mikor csak ezen a néven ismerem, az igazi nevét már régen elfelejtettem, pedig szomszédok vagyunk. Minthogy mindenki macskának hívja őtet, mert hát olyan a feje, mint egy macskának tessék csak megnézni.

Általános derűtség támad erre a megjegyzésre, majd a vádlott így folytatja.

— Nem is értem, miért haragszik annyira ezért a macskáért. Engem is mindenki a csufnevemen hív, oszt nem haragszom érte, pedig nekem csunvább csufnevem van, mint neki. Mert engem úgy hívnak, hogy »zsídó«, mivel hogy az én arcóm olyan, mintha csak zsidó volnék.

Mindenki, bíró, jegyző, ügyvéd, hallgatóság, a vádlott arcát nézi. Csakugyan olyan zsidós formájú. Persze hangos kacagás támad.

— No jól van — mondja Nikovics bíró — de mért énekelte a »Mic-mic«-nótát?

— Mért? Hát azért, mert ez az én kedvenc nótám. Mindig csak ezt az egy dalt énekelem — vágta ki magát Gardinovaeski Milán, a vádlott.

Következnek a tanukihallgatások. Bejön az első tanu.

— Hogy híviák? — kérdi Mikovics bíró.

— Milanov Zsiva Kérész.

— Mi az a Kérész?

— A gunynevem.

Megint kitör a nevetés.

— Mit tud az esetről?

— Hát a »zsídó« találkoztott a »macskával«, oszt köszönt neki: »Jóestét macska!« — oszt elénekelte a macskánótát, az meg dühbe jött szörnyen, nem tudom miért.

Következnek a másik tanu, Mojics Cséda. De Mojics Cséda nem jelent meg és a bíró konstatalja, hogy az idézés visszajött, azzal a megjegyzéssel, hogy ismeretlen.

— Hát persze, hogy nem ismerik — mondja a vádlott — mert nem tetszett odairni a gunynevét. Sala annak a neve. Ha úgy idézték volna, hogy Mojics Cséda Sala, akkor biztos megtalálták volna.

De erre a tanura nem volt szükség, mert a vádlott ugyanis beismerte a tettet. Nikovics bíró bűnösnek mondta ki Gardinovaeski Milánt becsületsértés vétségében, mert mint Lazics szomszédja, tudnia kellett a becsületes nevét is, mert a Mic-mic-nóta éneklésével is elárulta, hogy sértő szándékkal nevezte macskának. Ezért a vádlottat száz dinár pénzbüntetésre ítélte, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

Vádlott és panaszos egyaránt megnyugodtak az ítéletben.

Legjobb hirdetési orgánium
a „BÁCSMEGYEI NAPLO“

HIREK

— **Simics vatikáni követ Beogradban.** Beogradból jelentik: Simics, Jugoszlávia vatikáni követe, csütörtökön Beogradba érkezett. A követ megérkezése után azonnal felkereste Korosec miniszterelnököt, akivel hosszabb tanácskozást folytatott. Hír szerint a vatikáni követ a Vatikánnal kötendő konkordátum ügyében folytatott tárgyalásairól informálta a kormányelnököt.

— **Prodánovics rendőrkapitány katonai előléptetése.** Ófelsége Alekszandar király vidovdáni ukája most jelent meg a tartalékos tisztek hivatalos lapjában, amely több előléptetést tartalmaz. Az ukáz szerint Prodánovics Mladen szubotcai rendőrkapitányt főhadnaggyá léptették elő.

— **Uj jegyző Kupuzsinán.** Apatinból jelentik: A kupuzsinai községi képviselőtestület legutóbb rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Molnár Márk zmajeváci jegyzőt nagy szótöbbséggel jegyzővé választották. Telecsán Milivoj eddigi jegyző mindössze egy szavazatot kapott.

— **Időjárás.** A Meteorológiai intézet jelentése szerint az időjárásban változás nem várható.

— **Uj adókat vet ki a beogradi tartomány.** A beogradi tartománygyűlés új ülészakát november 5-ikére hívták egybe. Az ülés elé terjesztik a tartomány költségvetését, amely évi 54 millió dinárt tesz ki. A tartományi választmány több pénzügyi természetű javaslatot is terjeszt a tartománygyűlés elé és indítványozni fogja, hogy vessenek ki tartományi póladót az autók és motorbiciklik után, továbbá a bácskai tartomány mintájára az alkoholfogyasztás után is.

— **Rendezik a görög-bolgár vitás kérdéseket.** Beogradból jelentik: A Pravda szófiai értesülése szerint a szófiai görög követ utasítást kapott Venizelosz miniszterelnöktől, hogy ajánlja fel a bolgár kormánynak a tárgyalások megkezdését a görög-bolgár vitás kérdések rendezésére. A görög követ már elő is terjesztette a javaslatot Burov külügyminiszternek.

— **A parasztdemokrata koalíció választmányának ülése Zagrebben.** Zagrebból jelentik: A parasztdemokrata koalíció választmánya csütörtökön délelőtt rendes ülést tartott, amelyen főleg pártszervezeti ügyekkel foglalkoztak. Novemberben lesz egy éve, hogy megalakult a parasztdemokrata koalíció és a választmány arról tárgyalt, hogy milyen módon ünnepelejk ezt meg. Végleges határozatot ebben a kérdésben azonban nem hoztak. Csütörtökön délután Pribicevics Szvetozár nyilatkozatot adott a lapoknak, amelyben utal a beogradi sajtó híreszteléseire, hogy a kormány erőlyes rendszabályokat akar életbe léptetni a parasztdemokrata koalíció ellen. Pribicevics kijelentette, hogy rendszabályozni csak személyeket lehet, de egy egész népet nem.

— **Nagy tűz Zagrebben.** Zagrebból jelentik: Csütörtökre virradó éjszaka nagyarányú tűzvész pusztított Zagrebben a Vlaska ulica 21. számú házban. A ház udvarában levő benzin felrobbant és pillanatok alatt lángborította az udvaron levő festékeshordókat is. Mire a tűzoltók a helyszínre érkeztek, az épületnek az uccára néző frontja is hatalmas lángokkal égett és a tűzoltók munkája már csak arra szorítkozhatott, hogy a környező épületeket megmentésék. Ez reggel hét óráig tartó megfeszített munka árán sikerült is, addig azonban az épület, a lakásokkal és a földszinten elhelyezett raktárhelyiségekkel együtt teljesen leégett. Az oltásnál több tűzoltó könnyebben megsebesült. Az anyagi kárt több mint két millió dinárra becsülik. Pénteken délelőtt megjelent a tűzkatasztrófa színhelyén a hatósági bizottság is, a tűz okát azonban mindeddig nem sikerült kideríteni. A vizsgálat folyik.

— **Huszonkétmillió svájci frankba kerül a Népszövetség új palotájának felépítése.** Genéből jelentik: A Népszövetség palotájának tervezésével megbízott építész, köztük Vágó József magyar építész összeültek Genfben, hogy megállapítsák a Népszövetség új palotájára újonnan kijelölt terephez vezető utak tervezését és döntenek arról is, hogy milyen vasútvonalakat kell áthelyezni. Az építészek elfogadták Vágó József javaslatát, amelyet most a genfi városi tanácsnak terjesztenek be. A palota felépítésére huszonkétmillió svájci frankot irányoztak elő.

— **Amundsen emlékezete.** Oslóból jelentik: A norvég földrajzi társaság az oslói egyetem dísztermében nagygyűlést tartott Amundsen emlékeztére. A gyűlés elején vetítették Amundsen életnagyága fényképét, mire a megjelentek mindannyian felálltak és néhány percig néma csendben áldoztak Amundsen emlékének. Ezután Nansen mondott beszédet és kijelentette, hogy Amundsen minden idők kutatása történetének legnagyobb egyénisége, aki mindig egyenes utakon haladt és a norvég nép sötét égének ragyogó világossága. A beszéd után bemutatták Amundsen utolsó fényképét, amely a sarkutazót a Latham előtt ábrázolja. A fénykép közvetlenül azelőtt készült, mielőtt Amundsen végzetés útjára indult volna.

— **Királyi kegyelem két halálraítéltnél.** Beogradból jelentik: A csuprijai törvényszék ez év májusában halálra ítélte Mihajlovics Ilija huszonkét éves béréslegényt és szeretőjét Mihajlovics Draginját. A béréslegény és kedvese közös elhatározással megölték és kirabolták Mihajlovics Milenko csuprijai gazdálkodót Draginja férjét. A kettős halálos ítéletet mindkét felelősségteljes helybenhagyta, mire az elítéltek kegyelmi kérvénnyel fordultak a királyhoz. A kérvény elintézése most történt meg és Ófelsége mindkét halálraítéltnél megkegyelmezett és úgy a béréslegény, mint szeretőjének halálbüntetését, husz évi fegyházra változtatta.

— **Motorkerékpárral a föld körül.** A sok gyalogos biciklis és egyéb világkörüli utazó után csütörtökön Szubotcára érkeztek Sulkowsky Zoltán és Bartin Gyula magyar fiatalemberek, akik motorkerékpáron vágta neki a nagyvilágnak. A két világiáró egy év óta van uton és eddig harmincezer kilométert tettek meg. Bejárták egész Európát és Észak-Afrika nagy részét. A két vállalkozó szellemű ember az uton képeslevezőlapok árusításából tartja fenn magát.

— **Kigyulladt a putri és bennégett a rájkó.** Szentáról jelentik: Csütörtökön kigyulladt a szentai cigánysoron Petrovics Gyurica cigány putrija. A zsúfolt konyha pillanatok alatt lángalobbant és a benne játszadozó négy és fél éves Petrovics Jovó bennégett. A szerencsétlen gyermek holttestére csak akkor tudtak ráakadni, amikor a tüzet már eloltották. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Vasúti összeütközés Angliában négy halottal.** Londonból jelentik: Carlyletől negyven mérföldnyire a londoni expresszvonat összeütközött egy tehervonattal. Mindkét vonat mozdonya összetört és a két mozdonyvezető és két fűtő meghalt. A tehervonat három kocsija is összetört és az epresszvonat utasai közül többen megsebesültek.

— **Felvonulnak a frontharcosok Párisban a fegyverszünet évfordulóján.** Párisból jelentik: A fegyverszünet megkötésének évfordulóját Párisban minden évben megünneplik és a tízéves jubileum megünneplésére most a szokásosnál is nagyobb előkészületeket tesznek. A frontharcosok egyesületének tagjai teljes létszámban fel fognak vonulni Párisba és a város háza előtt Painlevé hadügyminiszter szemlét tart a frontharcosok fölött. A tízéves jubileum alkalmából nagy ünnepek lesznek Párisban.

— **Elütött egy kocsit a személyvonat.** Belisteyről jelentik: A szlovéniai Belistye község mellett szerdán reggel egy személyvonat elütött egy kocsit. Sztankovics Tamás földmives kocsin ment a valpóvi vásárra. A kocsin voltak Hans Robert belistyei kereskedő és Dobos István községi irnok. Belistye után az ut a vasúti sínekben megy keresztül és ugyanezen a helyen kanyarodik is a vonal. Ennek ellenére nincs sorompó a veszélyes helyen. Éppen amikor Sztankovics át akart hajtani a vasúti sínre, közeledett az oszjeki személyvonat. A mozdonyvezető észrevette a kocsit és élesen fűtött, ez azonban csak még jobban megijesztette a kocsist, aki hirtelen a lovak közé csapott és át akart haladni a síneken. A vonat ekkor már odaért és az egyik lovat elgázolta a mozdony, a másikat egészen a töltés melletti árokig dobta, a kocsit pedig felborult. A bennülők olyan szerencsésen estek ki, hogy egyik sem került a vonat alá és csak könnyebb sérüléseket szenvedtek. A nyomozás megindult és a lakosság körében akciót indítottak, hogy a veszélyes kanyarulaton emeljenek sorompót.

— **Az új beogradi postapalota alapkövetétele.** Beogradból jelentik: Az újonnan építendő monumentális beogradi postapalota alapkövét ünnepélyes keretek között helyezték le. Az alapkövetételei ünnepségen Kujundzics Bogoljub postaiügyi miniszter is megjelent, aki hosszabb beszédben méltatta az új postapalota jelentőségét. A miniszter szavaira Gyorgyevics Milivoj posta- és távirtdavezőigazgató válaszolt, majd rövid egyházi szertartás keretében megtörtént az alapkövetétel.

— **Óriási árvíz pusztít Indiában.** Londonból jelentik: Kalkuttából jelenti a Daily Telegraph, hogy India déli részén óriási árvizek pusztítanak, termérek helység romokban hever és igen sok emberélet veszett oda. Madras és Kalkutta között a vasúti forgalmat csak nagy kerülővel Bombayn át lehet fentartani.

— **Kifosztották a zagrebi Trgo Promet irodáját.** Zagrebból jelentik: Kedden éjjel ismeretlen tettesek behatoltak a Trgo Promet zagrebi hivatalába. A betörők feltörték a páncélszekrényt és ötvenötezer dinárt magukkal vittek. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Színpadavatás a Népkörben.** A szubotcai Népkör új színpadát november 3-ikán és 4-ikén ünnepélyes keretek között avatják föl. Az első nap dr. Havas Emil, 4-ikén pedig dr. Veréb Gyula tart ünnepi beszédet. Raczkó Ilus, a szubotcai közönség kedvenc primadonnája fog magyar dalokat énekelni. A Népkör műkedvelő gárdája mindkét nap bemutatja Zilahy Lajos három főlvonásos életképét, a »Süt a nap«-ot. A darab főszerepeit Aréndásné, Deutsch Janka, Nagy Magda, Pálffy Margit, Toldy Rózi, Toldy Gizli, Égető Juliska, Wilhelm Eta, Nyáray, Garay, Nagy Pál, Muzsics, Horváth, Szabó és Sziveri játsszák.

— **Letartóztatták a bécsi Modernes Theater mecénását.** Bécsből jelentik: A Modernes Theater, amely eleinte anyagi nehézségekkel küzdött, egy mecénás bécsi kereskedő Ludwig Richard finanszírozta s úgy tüntette fel a dolgot, hogy önzetlenül vállalkozik az új színház fellendítésére, amely nagyszabású művészi terveket tűzött maga elé. Csak később derült ki, hogy a mecénás gyanus pénzügyi operációkat hajtott végre a színház rovására, de a színház nem akart botrányt, tehát kényszerítette az »áldozatkész« kereskedőt, hogy csendesen távozzék. Ludwig Richard azután is több csalást követett el s mindenütt mint a színház gazdasági igazgatója szerepelt, mikor pedig több feljelentést tettek ellene, Ausztráliába szökött. Néhány nappal ezelőtt titokban visszatért Bécsbe, alhéleti lakásán hamis néven jelentette be magát, de felismerték és letartóztatták.

— **A baranyai menekültek országos választmányának határozatából a szubotcai csoport tagjai október hó 28-ikán délelőtt tíz órakor megtartandó taggyűlésen okvetlen sziveskedjenek megjelenni.** Az országos választmány a taggyűlésre képviselőit kiküldi.

— **A szubotcai Francia Klub keddre halasztotta évi közgyűlését.** A szubotcai Francia Klub értesíti tagjait, hogy az e hó 25-ikére, csütörtökre egybehívott közgyűlést 30-ikára, kedd délután hat órára halasztotta. A vezetőség kéri a tagokat, hogy a keddi közgyűlésen minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **A berlini Ufa hater ezer aranyárka gázsit ajánlott fel Ábrahám Pálnak.** Budapestről jelentik: A berlini Ufa megbízottja csütörtökön megjelent Ábrahám Pálnál, a nemrég feltűnt fiatal zeneszerzőnél és ajánlatot tett neki, hogy szerződjön le a berlini Ufa Palasthoz. A gyár megbízottja zencigazgatói címet és havi hater ezer aranyárkás fizetést ajánlott fel Ábrahám Pálnak, aki azonban nem fogadta el az ajánlatot.

— **Letartóztattak Budapesten egy vállalkozót, aki deficitje fedezésére eladta a jugoszláv építészeti miniszterium vasúti kocsijait.** Budapestről jelentik: Csütörtök délelőtt előállították a rendőrségen Molnár Mihály vállalkozót, akit a jugoszláv hatóságok megkezesésére letartóztattak. Molnár még 1926-ban megbízást kapott a jugoszláv kormánytól, hogy Pancsován nagyobb építkezéseket eszközöljön. A vállalkozónak rendelkezésére bocsájtották az építészeti miniszterium tulajdonában lévő iparvágányokat és vasúti kocsikat, amelyeket azonban Molnár, minthogy vállalkozása deficittel végződött, száznegyven ezer dinárért eladott. A rendőrségen kihallgatták Molnár Mihályt, aki azzal védekezett, hogy a vállalkozás olyan nagy ráfizetéssel végződött, hogy még a munkások bérét sem tudta kifizetni és ezért volt kénytelen a vagonokat és több ezer méter vágányt eladni. A rendőrség Molnárt, aki jugoszláv állampolgár, letartóztatta és ki fogják adni a jugoszláv hatóságoknak.

— **Háztartóra zuhan a katonai repülőgép.** Prerauból jelentik: Egy katonai repülőgép Olmütz fölött jövet átrepült Prerau fölött és körülbelül 60 méter magasságban több kört írt le. A pilóta, egy repülőosztálybeli tizedes, aki egymaga ült a gépen, ugylátszik, elvesztette az uralmat a kormány fölött, mert egyszerre csak hirtelen zuhanni kezdett a gép és ráesett a Dlacka ucca egy házában a fedelére. Áttörte a tetőt, a benzintartály felrobbant, a repülőgép lángborult és felgyújtotta a háztetőt. A tüzet sikerült hamarosan eloltani, de a pilóta addig már megégett.

— **Egykereki motorbicikli.** Egy olasz mérnök most feltalálta az egykereki motorbiciklit. Óriási kerék ez és a kerék belsejében van a motor meg az ülés. A készülék állítólag igen kitűnő és rövidesen tömegesen hozzák forgalomba.

— **Három olasz vonalat villamosítanak egyszerre.** Triesztből jelentik: Az olasz vasutépítési program fontos építési tervet fog hamarosan megvalósítani. Villamosítani fogják a vasútvonalakat Arlberg és Trieszt, Tarvis—Trieszt és Afting—Trieszt között. Az előmunkálatok már annyira haladtak, hogy november elején hozzákezdenek az építkezéshez.

— **Az amerikaiak modernizálják Vernét.** Newyorkból jelentik: Egy amerikai folyóirat szerkesztősége most modernizáltatja Jules Verne több regényét. A modernizált Verne-regényeket folytatásokban fogja közölni a folyóirat.

— **Villámcsapás érte a szerelmes futballistát és partnerét.** Londonból jelentik: London közelében, Millom város határában egy sötét fasorban karöltve sétált Harold Pemberton futballista egy fiatal leánnyal. Vihar érte utól őket és a villám a szerelmes párra sújtott. Órákon át feküdtek eszméletlenül, míg végül megtalálták őket. Mind a ketten súlyos égési sebeket szenvedtek.

Eladó

18 üléses, alig használt, gyönyörű kiállítású, valódi b6-üléses

autobusz

Chevrolet típusú

Cím a kiadóban

— A szubotical független demokrata párt közgyűlése. A szubotical független demokrata párt szombaton, október 27-ikén délután hat órakor Lámics Béla vendéglőjében (Fra Jese trg 11.) tartja évi rendes közgyűlést Magarasevics Sándor dr. elnöke alatt. A közgyűlés tárgysorozata a következő: Az elnök, a titkár és a pénztárnok jelentése a múlt évi munkáról. A régi vezetőség lemondása és az új vezetőség megválasztása. Dr. Milics Ivó nemzetgyűlési képviselő beszámolója. Indítványok. Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják Milics Ivó dr. képviselő beszámolóját, amelyben ismertetni fogja azokat az okokat, amelyek miatt kilépett a radikális pártból és belépett a független demokrata pártba. A képviselő programbeszédet is tart.

— A szubotical pénzügyigazgatóság befejezte az 1926—1928. évekre szóló jövedelmi adókimutatást. A szubotical pénzügyigazgatásnál működő adókimutató bizottság a napokban fejezte be az 1926—1928. évekre szóló jövedelmi adókimutatásokat. Az adókimutatások jegyzékét megküldték a városi adóhivatalnak.

— Kiténtetett tisztviselő. Sztaribecsejéről jelentik: Öfelsége Alekszandar király dr. Horvacki Milost, a parlament pénzügyi választmányához delegált titkárt, Horvacki Dancsika sztaribecseji gazdálkodó fiát a Szent Száva rend negyedik osztályával tüntette ki.

— A közigazgatási bíróság megsemmisítette a loki aljegyzőválasztást. Titelről jelentik: Februárban folyt le Lok községben az aljegyzőválasztás, amely alkalommal szótöbbséggel Györi Istvánt választották meg aljegyzőnek. Az ellenzék felebbezését a főispán elutasította, mire az ellenpárt a közigazgatási bírósághoz fordult. A napokban érkezett le a legfelsőbb fórum határozata, amely helyt ad a felebbezésnek és megsemmisíti a választást.

— A Vajdasági Írás legújabb száma a Képes Vasárnapkal együtt pénteken reggel jelenik meg gazdag és értékes tartalommal. A kitűnő irodalmi szemle a főlappal együtt öt dinárért mindenütt kapható és a heti számában a következő tartalmat találjuk: Szentleky Kornél két verse. Dr. Kemény István: Budapesti levél. Az ujaru magyarok rovathoz Gyallay (Páp) Domokos erdélyi író mutatkozik be egy gyönyörű novellájával. Somogyi Pál: Egy nap. (Verse) Sándor Pál: Raszkolnyikov Szibériában című regényének folytatása. Aszlányi Dezső: Egy kapitalista próféta.

— Hivatalnoksértésért elítélt aljegyző. Szomborhól jelentik: A szombori járásbírószágon most tárgyalják Kozoderovics Dusan szombori városi aljegyző rágalmazási próbát. A vádirat szerint Kozoderovics megjelent dr. Zrnics Iván gimnáziumi igazgatónál, akinek felháborodva mondta, hogy Szimics Rózsanda tanárnő nem törvényesen járt el a javító vizsgákon és többeket, így az öcsét is megbuktatta. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után Kozoderovicsot öt napi fogházra ítélte.

— November elsején kezdődnek a közvetlen tárgyalások a román—magyar optánsperben. Rómából jelentik: Rapalloban — a lapok jelentése szerint — minden előkészületet megtettek az optánsper román és magyar delegátusainak fogadtatására és elhelyezésére. A delegátusok a legközelebbi napokban megérkeznek, mert a közvetlen tárgyalások november elsején megkezdődnek.

— A halálraítélt meghalt a fogházban. Oszijekről jelentik: Az oszijek-i fogházban csütörtökön meghalt Virág Szecsko fődműves, akit, mint ismeretes, apósának meggyilkolása miatt halálra ítélték. A halálraítélt most állt ügyének felelősségi tárgyalása előtt. A rab pusztító tüdőhájában szenvedett és ez a betegség okozta most halálát is.

— Zagreb mellett lezuhant egy katonai repülőgép. Zagrebból jelentik: Egy könnyű katonai aeroplan Mandusevac község közelében motorhiba miatt lezuhant. A pilóta, valamint a megfigyelőtiszt szerencsés véletlen folytán sértetlenek maradtak, a repülőgép azonban erősen megrongálódott. A sérült aeroplánt teherautókon szállították be Zagrebba.

— Nagy előkészületeket tesz a topolai demokrata párt a november elseji népgyűlésre. Topoláról jelentik: A topolai demokrata párt november elsején nagygyűlést tart Bačka Topolán, a községháza előtti téren. A topolai járási demokrata párt küldöttségileg felkérte Grol Milán közoktatásügyi minisztert, hogy vegyen részt a gyűlésen. A miniszter megígérte, hogy teljesíti a topolaiak kérését és több szerbiai demokrata képviselővel együtt résztvesz a népgyűlésen. A gyűlést Sztakics Labud dr. járási pártelnök fogja megnyitni, Grol Milán közoktatásügyi miniszter az általános politikai helyzetről és a demokrata pártnak a kormányban való helyzetéről fog beszámolni. A miniszter beszédét dr. Dimitrijevic Drágo szubotical ügyvéd fogja tolmácsolni magyarul. Kerepessy Vince országgyűlési képviselő az agrárreformról és a földmunkásság helyzetéről fog beszámolót tartani. A szerbiai képviselők beszédeit Lendvai József földbirtokos fogja magyarul tolmácsolni. A demokrata párt mindent elkövet, hogy a gyűlés sikerét biztosítsa és sok résztvevőre számítanak a járás többi községeiből is.

— Elfelejtette a nevét. Becskerekéről jelentik: A Becskerek melletti Elemér vasuti állomáson súlyos szerencsétlenség érte Radisics Laza vasutast, aki éppen aznap lépett a vasuti szolgálatba. A vagon tetején állt, amikor elindult a vonat és Radisics az ütközésre esett, ahonnan ajultán bukott a vonat alá. A vonat átment felette és a szerencsétlen vasutast eszméletlenül állapotban szállították be a becskereki kórházba. Mára valamivel jobban lett és magához tért, mire a rendőrség ki akarta hallgatni, de Radisics a baleset következtében elfelejtette a nevét és a községet, ahol a baleset érte. Állapota igen súlyos és az orvosok nem bíznak életbenmaradásában.

— Halálhírek. Szentáról jelentik: Szárich Gézáné, Senta város volt polgármesterének felesége ötvennyolc éves korában szerdán meghalt. A városi tanács nevében Gyorgyevics Szlobodán polgármester, dr. Erdélyi István főjegyző és dr. Ludaics Milos főügyész fejezték ki a részvétüket Szárich Gézának. — Vrsacról jelentik: Özvegy Adelmayer Róza vrsaci uriaszszony nyolcvankét éves korában meghalt. Az elhunytban dr. Adelmayer Ferenc tekintélyes vrsaci ügyvéd édesanyját gyászolja.

— Eltűnt egy maratonosi gazdálkodó. Szentáról jelentik: Barát Nándor maratonosi gazdálkodó október 10-ikén eltűnt lakásáról és azóta nem adott életjelet magáról. A rendőrségnek az a gyanúja, hogy a gazdálkodó büntény áldozata és ebben az irányban megindította a nyomozást.

— Szentán revizió alá veszik a városi tisztviselőket és nyugdíjasok fizetését. Szentáról jelentik: Dr. Ludaics Milos városi főügyész beadvánnyal fordult a városi tanácshoz és kérte, hogy állapítsák meg illetményeit és osszák be megfelelő fizetési kategóriába. Egyben azt is kérte, hogy az összes tisztviselőket újabb osztályozás alá küldjék és mindenkinek csak a tényleges szolgálatban eltöltött éveit vegyék figyelembe. Beadványát azzal indokolja, hogy ha indítványa határozattá válik, a város jelentős összeget takaríthat meg. A tanács és a gazdasági bizottság egyhangúlag elfogadta a főügyész javaslatát. A gazdasági bizottság a tisztviselőket és nyugdíjasok fizetési osztályának felülvizsgálására kiküldte a jogügyi bizottságot, valamint Lális Miladin, Mohácsi Pál, Schweiger Herman, Kozár Gyula és dr. Keceli M. Ferenc városi képviselőket, akik már a legközelebbi közgyűlés elé terjesztik a tisztviselők fizetési kimutatását.

— Színes világítás. Különösen dekoratív hatások előérére, alkalmi és diszkvilágítások céljaira szolgálnak a színes Osram-lámpák. Ezek az új Osram-lámpák letompított, egyáltalán nem vakító, halvány-sárga és halványkék fényt szolgáltatnak a legkellémezebb színárnyalatokban és a 40—60 watt erősségű lámpák világítás céljaira is alkalmasak. Kimondottan színes világítást vörös, narancsszínű, sárga, zöld vagy kékszínű égőkkel érhetünk el. Ezek a halvány-színű lámpák 25—100 vatos erősségben és minden típusban kaphatók. Ha egész kis lámpákra van szükség, erre az egyes és csoportos kapcsolásra berendezhető Osram-illuminációs lámpák ajánlatok, amelyek a fent megadott színeken kívül fehér színben is kaphatók.

— Dr. Reök Iván sebész, operateur rendelését lakásán, Jelaciczeva ulica I. sz. II. em. (Jugoszláv bank palota) újból megkezdte. Rendel naponta d. e. 8—10-ig és d. u. 4—6-ig.

— Tolsztoj emlékünnap Becskereken. Becskerekéről jelentik: A becskereki Népegyetem a szerb jótékony Társasággal együttesen szombaton és vasárnap Tolsztoj Leo centenáriuma alkalmából Tolsztoj-ünnepet rendez Becskereken. Az ünnepére meghívták dr. Bogdanovics Milica zagrebi tanárnőt, aki október hó 27-ikén, szombaton este »Az asszony, mint felszabadulásának ellenfele« címen, október 28-ikán vasárnap pedig »Tolsztoj és a kultúra« címen tart érdekesnek ígérkező előadást a vármegeyház nagytermében.

— Leégett egy kétemeletes csecsemőház és utána öngyilkos lett egy lőcsői ur asszony. Lőcséről jelentik: Megrázó tragédia történt Lőcsén. Rauxberg Sándor gazdag fakereskedő fiatal felesége meggyilkolta öthónapos csecsemőjét, azután öngyilkos lett. A fiatalasszony borzalmas tette annál megrendítőbb, mert semmi oka sem volt arra, hogy az élettől megváljon. Férje ráongásig szerette és boldog házasságukat csak hetetötzte a kisgyermek születése. Az asszony azonban legutóbb buskmorságha esett és ebben az állapotban követte el borzalmas tettet.

— Leégett egy kétemeletes ház Zagrebban. Zagrebból jelentik: Kedden éjjel nagy tűz pusztított Zagrebban. A Vlaska-uccában kigyulladt a Hochsinger és Szikora gyarmatárucég üzlete. A tűz rohamosan terjedt és reggelre a kétemeletes épület teljesen leégett. A kárt két millió dinárra becsülik.

— Henry Torres párisi ügyvéd október 27-ikén érkezik Zagrebba. Zagrebból jelentik: Henry Torres párisi ügyvéd, aki elvállalta Radics Istvánné képviselőtét Radics Punisa bűnperének a tárgyalásán, táviratilag értesítette Radicsnéét, hogy október 27-ikén érkezik Zagrebba. Henry Torres fogadására nagy előkészületeket tesznek Zagrebba.

— Háromszázötven pofonért — tizenöt nap. Temesvárról jelentik: A temesvári sziguranációhoz dektívként beosztott Sasu titkosrendőr ellen a kolozsvári törvényszéken érdekes büntető tárgyalást folytattak le. Az eset, amiről szó van, 1924-ben történt, amikor Sasu Kolozsváron teljesített szolgálatot mint titkosrendőr. Ebben az időben Hirsch és Szodik borkereskedő cég feljelentést tett Mihály Áron nevű egyén ellen, hogy a cégtől kilencszázötven lej értékben bört tulajdonított el. Mihály Áron Palesztinába akart szökni, de Sasunak sikerült, Mihályt Constanzában elfogni. Sasu, Mihály Áront Kolozsvárra szállította és kihallgatása után szükségesnek látta Mihály Áron fivérét is, Mihály József hunyadi borkereskedőt, mint bűnsegédet letartóztatni. A rendőri kihallgatásnál Mihály József, Sasu jelenlétében, kiegyezett a károsult céggel és a kár részleges megtérítésére aláírt egy kétszázötven leiről szóló váltót. Lejáratkor Mihály József megtagadta a váltó honorálását azzal az indoklással, hogy Sasu a kihallgatásnál súlyosan bántalmazta és háromszázötven pofont adott neki, így kényszerítve őt, hogy a váltót aláírja. Ebben az ügyben tartották meg Kolozsváron a tárgyalást Sasu ellen, aki tagadta, hogy Mihályt bántalmazta volna. A lefolytatott tárgyalás után a bíróság Sasu titkosrendőrt bűnösnek mondta ki az ellene emelt vádban és elítélte tizenöt napi elzárásra. Az elítélt felebbezett.

— Közzemlére helyezték Szubotcán az 1927—1928. évi házbéradó kimutatásokat. A szubotical városi adóhivatal közli, hogy a pénzügyigazgatóság elkészítette az 1927. és 1928. évi házbéradóról szóló regisztereket, amelyeket közzemlére helyeztek. A regiszterek a körü adóhivatalokban november 2-ikéig maradnak közzemlén.

— Elfoglalta hivatalát a felelősségi bíróság új bírója. Noviszadról jelentik: A noviszadi felelősségi bírósághoz kinevezett Klesovsek Károly felelősségi bíróságot foglalta el hivatalát.

Kepher kölyök
10 kg fűvel fut Hódmező
Egyen. Borsos. Szubotica

— Megkezdte a működését a noviszadi kulturegyesület szövetsége. Noviszadról jelentik: A noviszadi kulturegyesületek szövetségéhez eddig huszonegy egyesület csatlakozott. A szövetség már megkezdte működését. A kulturszövetség titkári helyisége a noviszadi Vöröskereszteszövetség helyiségeiben vannak.

— Melyik a legjobb hangszóró. A legnagyobb spanyol újság, a »La Nación« körkérdezt intőzött olvasóihoz, hogy melyik hangszórót tartják a legjobbnak. A körkérdésre összesen 9060 válasz érkezett, amelyből 6330, tehát a beérkezett válaszok háromnegyed része a Philips-hangszóróra esett.

— A vajdasági méhészegyesület a mézhamisítás ellen. Noviszadról jelentik: A Noviszadon székelő vajdasági méhészegyesület erélyes akciókat kezdett a mindinkább elharapódzó mézhamisítás, műmész és hasonló keverékek előállítására és forgalombahozatala ellen, amelyek az egészségre ártalmasak. A tavalyi és az idei nagy szárazság nagy károkat okozott a méhészetben, mert a forróság tönkretette a méklegelőket. Az abnormalis időjárás következtében beállott mézhiányt néhány spekuláns műmészgyártására használja fel és mint eredeti mézet hozzák forgalomba.

Magyarországi v.l. híri ásványvize, a

PARÁDI VIZ

a leghíresebb orvosok tanárok véleménye szerint

kliváló gyógyszernek bizonyult

idült tüdő-, gyomor-,

bél- és hólyaghurutban

szenvedőknél, emésztési za-

varok, aranyér, máj-

és lépdaganatok eseteiben,

csúsz- és köszvény bajoknál.

Kitűnő asztali és borviz.

Allandóan friss töltésben kapható:

NEMÉNYI DRUG cégnél

10813

SUBOTICA

KÖZGAZDASÁG

Sulyos anyagi gondokkal küzd
a Bogojevo—vajszkai ármentesítő társulat

Apatinból jelentik: A Bogojevo—Vajszka—zslvai ármentesítő társulat a napokban tartotta meg Bogojevön közgyűlését, melynek tárgysorozatán az 1929. év költségvetésének letárgyalása szerepelt. A közgyűlésen, melyen Cvijanovic társulati elnök, a dályai patriarkális nagybirtok igazgatója elnökölt, Kroth Zlatoje, a szombori folyammérnökség főnöke és a Bogojevo, Vajszka, Karavukovo, Déronya, Bácskonovoszeló és Bukin községek küldöttjei vettek részt.

A költségvetésből kitűnt, hogy a társulat adósságai, melyek az utolsó hat év alatt felvett kölcsönökből állanak, 24.150.000 dinárt tesznek ki. A kölcsönök annuitása és kamatai fejében 1929. évre 4.303.892 dinárt irányoztak elő. Előre nem látott kiadásokra és a nyugdíjasok részére 3.050.000 dinárt kontemplál a költségvetés. A társulatnak 31.500.000 dinár adóssága van, amelyet az érdekelt községeknek kell viselniük. A társulat által védett földterület körülbelül hetven-ezer katasztrális holdat tesz ki, tehát egy holdra 450 dinár teher hárul. A dunai árvíz elleni védekezésre 150.000 dinárt, a tisztviselők részére 700.000 dinárt, az irodai és egyéb munkaköltség címén 300.000 dinárt irányoztak elő.

Hogy miképpen fogják az érdekelt községek az óriási terheket elviselni, az nagy probléma, mert a társulat által védett községek egy része kétszer, másik része egyszer szenvedett katasztrális árvízet. A bogojevoi ármentesítő társulat vezetősége mindent elkövet, hogy az árvizek és más katasztrálások által elszegényedett községek érdekeltjeinek a társulati terhek viselése minél könnyebb legyen.

Milyen tartományi
illetékeket kell fizetni?

A bácskai tartományi választmány — mint a *Bácsmezei Napló* szerdai számában megírtuk — az eddig meglévő tartományi illetékek kiegészítésére és új illetékek bevezetésére a november 5-ikén megtartandó közgyűlés elő új javaslatot terjeszt és ezzel körülbelül nyolcmillió dinár újabb terhet rónak Bácska lakosságára. Nem érdektelen ezzel a tervvel kapcsolatban felsorolni, hogy mennyi tartományi illetéket volt köteles a bácskai lakosság már eddig is fizetni.

A bácskai tartomány hivatalos lapjában közzétett önkormányzati illetékek a tartományhoz tartozó szombori, szubotici, topolai, apatini, kulai, palánkai, odzaci, noviszadi, dárdai és batinaí járásokban a következők:

Minden a bácskai tartományhoz henytított kérvényre és beadványra az állami illetéken kívül még 2 dinár és a mellékletekre pedig 50 para tartományi illeték ragasztandó. A tartomány által kiadott bizonyítványokra és határozatokra 5—5 dinár az illeték és ugyanannyi a tartományi taksa a községek határozata ellen beadott felekezések után is. Az anyagi hasznót hozó uccai hirdetések után 10 para, az uccán hordozott hirdetési táblák után 2 dinár, az állandó megerősített hirdetések után pedig azok nagysága szerint 10, 20, illetve 50 dinár rovándó le és pedig amíg a tartomány által kiadandó okmánybélyegek elkészülnek, készpénzben fizetendők ezek az illetékek a megfelelő községeknél, amelyek ezt az okmányon igazolják.

Billiárdok után a tartományi illeték évenként 100 dinár, 3 üléses autók után 300 dinár, 5 ülésig bezárólag 500 dinár fizetendő le. Az autótakszik után pedig a viteldij 10 százaléka fizetendő, annál a községnél, amelynek a területén a jármű regisztrálva van. Lovasversenyek és más sportjátékoknál a fogadásokból befolyt összegnek 5 százaléka fizetendő a tartományi pénztárába. Nagykorúsításért 100 dinár a tartományi illeték. A tartományi fogyasztási illeték egy hektoliter sör után 5 dinár, egy hektoliter közönséges bor után 5 dinár, jobb borok után, amelyeknek 15—22% százalékos alkoholtartalmuk vagy 5 százaléknál nagyobb cukorextraktjuk van, hektoliterenként 100 dinár. Palackbor után 7 decig 50 para, erős borok, valamint pálinka, likőr, konyak, rum hektoliterje után fokenként 250 dinár fizetendő. Azak a szesz-folyadékok, amelyek az állami fogyasztási adó alól mentesek, nem fizetik a tartományi illetéket sem.

A bácskai tartomány területén előállított, de más tartomány területére kiszállítandó szesz italok után tartományi fogyasztási illeték nem jár, ellenben a más területekről behozottra fogyasztási illeték fizetendő a behozatal alkalmával.

A fenti illetékek 1928 január, illetve március 10-től érvényesek, a fogyasztási illetékek pedig március hó 1-től. A fogyasztási illetékek az illetékes állami adóhivataloknál fizetendők, ugyancsak az évi autódíjak is.

A zagrebi Merkur mégis létesít fiókokat a Vajdaságban. Noviszadról jelentik: A noviszadi munkásbiztosító pénztártól szerzett információk alapján megírtuk, hogy az Országos Pénztár olyan alapszabálymódosítást fog keresztülvinni, amely a jövőben lehetővé teszi, hogy a Vajdaságban a zagrebi Merkur betegsegélyző egyesület fiókokat létesítsen. A Merkur betegsegélyző pénztár noviszadi kirendeltsége levelet intézett hozzánk, amely szerint a noviszadi munkásbiztosító pénztárnak ez az állítása téves, mert az 1907. óta fennálló Merkur évről-évre terjeszkedik és azt a célt követi, hogy a munkásbiztosító pénztárak működési köréből kivigyék az intellektuális munkásokat és alkalmazottakat.

Vásár Szubotican. Vasárnap országos vásár lesz Szubotican. A vásárra vészmentes helyről mindenemű állat felhajtható. Az üzletek vasárnap Szubotican nyitva tarthatók.

Gazdatanfolyam Szentán. A »Munka« kezdeményezésére szerb és magyar nyelvű kéthónapos tanfolyam nyílik meg gazdai részére Szentán december elején. A tanfolyam ingyenes, csak a legszükségesebb kiadások (térlem, fűtés és világítás), továbbá a látogatási bizonyítvány helyegilletéke fejében fizetnek a hallgatók száz dinárt. A tanfolyamon a Vajdaság legelső szakemberei tartanak előadásokat a gazdákat leginkább érdeklő tárgyakról. Jelentkezések az illetékes gazdakörök útján november 15-ig. A tanfolyam támogatását a földművelésügyi minisztérium, a bácskai és beogradi tartomány, valamint valamennyi gazdasági egyesület és gazdakör kilátásba helyezte.

A jugoszláv kormány felbontotta a düszeldorfi acélunóval kötött szerződést. A jugoszláv pénzügyminiszter és a düszeldorfi acélunó betéti társaság között nemrég megállapodás jött létre, amely szerint a düszeldorfi cég százmillió márka értékű vasuti anyagot szállít a jugoszláv vasutaknak, amely összeg tíz év alatt hét százalékos kamattal volna fizetendő. A megegyezés ellen állást foglalt a jugoszláv gyáripár, közben a közlekedésügyi minisztérium az Otto Wolff koncerntől kedvezőbb ajánlatot kapott és így felbontotta a düszeldorfi céggel kötött megállapodást és a vasuti anyag beszerzésére nyilvános árlejtést írt ki.

Összeírják a Romániában levő jugoszláv letéteket. A béli gyűlés elrendelte, hogy a román területén levő letéteket, zálogokat, jugoszláv állampolgárok, hivatalok, egyesületek kölcsönait és a Jugoszláviában levő román letéteket írják össze. Az összeírásnál fel kell tüntetni, hogy a letét kinek a kezelésében van, kinek a tulajdonát képezi, milyen értékű és kinek volna átadandó. Az adósságokról szóló kimutatásoknak a hitelező nevét és a hitelezés nagyságát kell tartalmazni. Noviszadon ilyen bejelentések november 15-ig a városi jegyzői hivatalban városháza első emelet 26. jelentendők be.

Adókedvezményben részesültek a petrovozelői gazdák. Petrovozelőről jelentik: A petrovozelői gazdák küldöttségileg kérték Iszkrujev Tószó községi jegyzőt, hogy hasson oda, hogy a rossz termés miatt adókedvezményben részesüljenek. A jegyző a gazdák kérését magáévá tette és ilyen értelemben felterjesztést tett a tartományi pénzügyigazgatóságnak, amely két tisztviselőt küldött helyszíni szemlére. A bizottság megállapította, hogy 8000 katasztrális holdon alig termelt annyi, amennyit a vetőmag értéke képvisel. A bizottság előterjesztése alapján a tartományi pénzügyigazgatóság a szárazság által károkat szenvedett termelők adójának kétharmadát elengedte.

Vásár Apatinban. Apatinból jelentik: A legutóbbi állami ünnep miatt elhalasztott kirakodó és márhavásárt október huszónnyolcadikán tartják meg Apatinban. A vásárra vészmentes helyekről mindenféle állat felhajtható.

A Szerémség egy részét a noviszadi tartományi pénzügyigazgatósági körzethez csatolták. Noviszadról jelentik: Ismeretes, hogy a noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara és a vajdasági bankok szövetsége nagyarányú akciót indított a pénzügyigazgatóságok új körzeti beosztása ellen, mely szerint a Szerémség északközveti részét, amely a legutóbbi időkig a noviszadi tartományi pénzügyigazgatóság körzetébe tartozott, ezentul részben a beogradi, részben az oszijekai pénzügyigazgatóságokhoz csatolták. A kamara és a bankok szövetsége kimutatta, hogy ezzel a rendelkezéssel súlyosan károsodik Szerémségnek az a része, amely területileg közlekedés szempontjából a noviszadi pénzügyigazgatósághoz, mert a sokkal távolabbi pénzügyigazgatósági székhelyekre kell ezentul ügyes-bajos dolgaikkal elmenni. Ez annál is inkább sérelmes, mert ezentul bizonyos adóügyekben a pénzügyigazgatóság lesz a legfelsőbb fórum. A felterjesztéseknek meg lett a kívánt eredményük, mert a hivatalos lap csütörtöki száma rendeletet közöl, mely szerint a közölt területbeosztást megváltoztatja és az iloki, irigi, sztarapazovai járásokat, Petrovaradin és Szremszki-Karlovc városokat a noviszadi tartományi pénzügyigazgatósági körzethez csatolják. A kamara tovább folytatja akcióját, hogy a rumai és mitrovicai járások is a noviszadi igazgatóság hatáskörébe kerüljenek.

Ellenforradalmi mozgalmak Ukrajnában. Bukarestből jelentik: Az ukrán határról érkező jelentések szerint az egész országban heves szovjetellenes agitáció folyik. A Dnyeszteren át több menekült érkezik Besszarabiába, akik elbeszélnek, hogy a szovjethatóságok ellen minduntalan lázadások törnek ki és a polgárháború elkerülhetetlen. A román hatóságok kezébe került egy kiáltvány, amelyet Ukrajnában terjesztenek és amely nyilvánvaló jelét adja az orosz nép elégedetlenségének a szovjeturalommal szemben.

Kápláni áttelepítések. Budanovic Lajos püspök, bácskai apostoli adminisztrátor Pirány Lajos adai káplánt hasonló minőségben Horgosra helyezte át és helyére Hegyi László eddigi ludasi káplánt nevezte ki. A távozó Pirány Lajos káplán tiszteletére Adán a község lakossága valláskülönbőség nélkül bankettet rendezett, amelyen több felköszöntő hangzott el s melegen ünnepelték a távozó káplánt, aki három éves adai működése alatt a lakosság osztatlan szeretetét és tiszteletét szerezte meg.

Ne kinozza gyermekeit
a közönséges, nyu ós csukamájo ajjal,

hanem adjon nekik a

JEMALT

aranybarna porból, amey 30 százaék osu amából máta hozzáadásával készült, amey ne hányeréje át alácban ismert. Kapható minden gyógyszer ártában és drogériában.

Uj cigaretta fajtát hoz forgalomba a monopóligazgatóság. Beogradból jelentik: A dohányjövődék igazgatósága néhány nap mulva új cigaretta fajtát hoz forgalomba »Bregalnica« néven. Az új cigarettát a legfinomabb, preparált dohányból készülnék és körülbelül olyan minőségűek lesznek, mint a Koszovó cigaretták, de nem lesznek aranyvégűek. Az új szivarkák huszas csomagokban kerülnek elárúsításra, husz darabonként tizenhat dináros ártban.

Beiratkozás a szubotici francia kurzusra. A szubotici Francia Klub francia kurzusa november 1-én kezdődik. Beiratkozni lehet október hó 25-ikétől naponként délután 5 és 7 óra között a klub helyiségeiben.

EVANGELISCHES KINDERHEIM
Bad-Hall, Fel őauszt ia

felvesz még néhány egősség s, 4-16 éves, gyereket

téli üdülésre

akiket a mosi Szulo ícan időző nővér magával isvihet

F ülvilágosítást ad szíveségből

Konráth Kornél mérnök
Subotica, Pašiceva 1

Tűzlárma a zagrebi operában. Zagrebből jelentik: A Nemzeti Színház Lohengrin előadásán szerdán este tűzlárma keletkezett. A színpadon a Wagner-opera utolsó képe ment, amikor a földszint egyik sorából valaki rémülten tüzet kiáltott. A közönség fejvesztetten ugrált fel és a kijáratok felé tödült. Az előadás megállt és a rendező lépett a színpadra, akinék néhány peront kiabálás után sikerült megnyugtanni a publikumot, amely már-már pánikszzerűen kezdett menekülni. Az előadást azután folytatták.

Megszüntették az eljárást a csalással vádolt Brandeisz Lajos kereskedő ellen. Beeskerekről jelentik: Annakidején megírtuk, hogy Brandeisz Lajos volt molli, most beeskereki kereskedő ellen több feljelentés érkezett a beeskereki rendőrségre, amelyekben Brandeisz csalással vádolták. A rendőrség Brandeisz letartóztatta és beszállította az ügyvédségre. A beeskereki törvényszék vádta nácsa most foglalkozott ezzel az ügyvel és megállapította, hogy család nem fog fenn és a panaszosok csak polgári perrel élhetnek. Ezért a vádta nács beszüntette az eljárást Brandeisz ellen és elrendelte azonnali szabadlábra helyezését. Brandeisz már el is hagyta a fogházat.

November elsőjén megnyílik a szubotici munkásbörze. A szubotici városi tanács szerdai ülésén döntött a munkásbörze elhelyezése ügyében. A városi tanács a börze részére megfelelő helyiségeket utalt ki a Kralja Alekszandra-ucca 13. szám alatt, a volt felsőbb leányiskola harmadik emeletén. A munkásbörze felhívja a munkaadókat, hogy november elsejétől munkásokat, cselédeket csak a munkásbörze után vegyenek fel. A közvetítés teljesen díjtalan.

Sikke: hölgyek

CENDRE DE ROSET

vegy

ROSE CORAILL

OU POIS, PÁRI, hszmálnar

SPORT

Drákói rendszabályokra készül
a noviszádi labdarugó kerület

A botrányt okozó egyleteket, klubvezetőket, játékosokat szigorúan megbüntetik, a nézők ellen rendőri eljárás indul

Noviszadról jelentik: A vasárnapi labdarugó mérkőzések botrányos eseményei általános nagy felháborodást keltettek a noviszádi sportkörökben és egyértelmű volt a kívánság, hogy példátlan erélyes intézkedésekkel kell megakadályozni hasonló események megismétlődését.

A noviszádi egyesületek egyöntetű követelésére a noviszádi labdarugó kerület csütörtök estére rendkívüli ülést hívott össze, amelynek napirendjén kizárólag ez a tárgy szerepel. A csütörtöki ülés rendkívül izgalmasnak ígérkezik, mert ezen fognak beszámolni a kerület delegátusai a vasárnapi mérkőzéseken történt botrányokról és egy a kerület delegátusai, mint a bírótestület *staféridális intézkedéseket követel a hasonló események megállítására.*

Ifjabb dr. Hadzsi Koszta, a noviszádi labdarugó kerület elnöke, a *Bácsme gyei Napló* munkatársának a vasárnapi botrányos eseményekről és a kerület rendkívüli üléséről a következőket mondotta:

— Nem vagyok kellőleg tájékozottva a vasárnapi eseményekről, mert az országos szövetség zagrebi ülésén voltam és így nem ismerem még a tényállást. Egyelőre csak azok a bejelentések állanak rendelkezésemre, amelyek a kerülethez befutottak. Ezekkel fog foglalkozni az a rendkívüli kerületi ülés, amelyet kizárólag ez ügyben csütörtök estére egybehívtam. A noviszádi incidensről *Jeltics Szteten*, a kerület titkára, aki mint a kerület delegátusa volt jelen, fog beszámolni, a petrováci eseményekről *Beck János*, a kerület delegátusa, a mitrovicai eseményekről pedig *Zsivanovics Radmilo*, a meccset vezető bíró jelentése számol be, végül a Rumán történet botrányt a NAK és *Fehér István* szövetségi bíró panaszai alapján fogjuk tárgyalni.

— A Noviszadon történt incidens kisebb természetű, mert az kizárólag a bíró és a kerületi kiküldött sértegetésében merült ki, viszont Mitrovicán, Rumán a pályán történtek sajnálatos és szomorú botrá-

nyok, Bácskopetrovácon a mérkőzés után robbantak ki a szenvedélyek és így az utóbbi eset más megítélés alá tartozik. Mindezekkel csütörtök esti ülésünkön fogunk foglalkozni és higgadtan megvitatta a helyzetet, olyan rendszabályokhoz fogunk nyulni, amelyek meggátolják hasonló incidensek megismétlődését.

— Az incidensek kétféle természetűek voltak. Kibálások és verekedések. A kisebb rendezavarókat, ha azok klubtagok, klubfunkcionáriusok, vagy játékosok, a kerület fogja megbüntetni, ha pedig a kiabálók a közönség köréből rekrutálódnak, akkor a kerület fel fogja jelenteni a rendőrségnek és kérni fogja a rendezavarók megbüntetését közbotrányokozás miatt. A verekedőkkel szemben, amennyiben az a kerület hatáskörébe tartozik, szigorúan fogunk eljárni. A közönség botrányokozó tagjait, ha szükséges, ki is tiltjuk a pályáról. A kerület mindenképpen oda fog hatni, hogy a megsértett bírák és funkcionáriusok a bíróságnál is tegyenek feljelentést a verekedők és sértegetők ellen.

— Zsivanovics bíró beküldött jelentésében megemlíti, hogy Mitrovicán olyan tarthatatlan atmoszféra van a bajnoki és barátságos mérkőzések alkalmával, hogy javasolja, hogy Mitrovicát bizonyos időre tiltsák el bajnoki mérkőzések rendezésétől, mert nem lehetetlen, hogy Mitrovicán még súlyosabb lefolyású botrányok is lehetnek. Rumán ugyancsak súlyos botrányok történtek és a rumai ügyet a mitrovicaival azonosan kívánjuk elintézni. Rumán — ez az egybehangzó kívánság — bajnoki és barátságos mérkőzések a jövőben csak nagy rendőri asszisztencia mellett lesznek megtarthatók és magukat az egyesületeket büntetjük meg, amennyiben a rendezők és a vezetők nem gondoskodnak a mérkőzések zavartalan lefolyásáról. Amennyiben a botrányos események nem szünek meg, a legmesszebbmenő rendszabályokhoz fog a kerület nyulni, mert nemcsak a botrányokozókat akarja a kerület megbüntetni, hanem biztosítani akarja a labdarugó sport zavartalan fejlődését is.

A Topolai S. C. óvását elutasította az intéző bizottság

A Bezdáni S. C.—Tand mérkőzést a torzszai csapat javára igazolták

A szubotocai alszövetség intézőbizottsága szerdán este tartotta szokásos heti ülését. A minden napos adminisztrációs ügyeken kívül ezúttal két olyan ügy is szerepelt a bizottság napirendjén, amely bajnoki mérkőzések sorsát döntötte el — elsőfokon és ezért nagyobb érdeklődésre tarthat számot.

Az egyik ilyen ügy a Topolai SC óvása a vrbaszi Dulciszal lejátszott és 2:0 arányban elvesztett bajnoki mérkőzés ellen. A topolai csapat óvásában arra hivatkozott, hogy a Dulcisban jogosulatlanul szerepelt *Lene Lerch*, a Noviszádi AK egykori játékosa, miután a legizolálás csak október tizenötödikén jelent meg a hivatalos lapban és Lerch már tizenharmadikán játszott, holott a szabály értelmében minden esetben a hivatalos publikálástól számított nyolc nap szükséges ahhoz, hogy valaki játékjogot nyerjen. Az óvás ezenkívül felemlíti, hogy a Dulcis három játékosa elkésve érkezett a mérkőzésre és a bíró ezeket nem igazoltatta le, épen ezért nem tartják lehetetlennek, hogy ez a három játékos sem szerepelt szabályszerűen.

Az intézőbizottság az óvás első pontjára nézve megállapította, hogy Lerchet az október tizediki ülésen igazolták le azonnali játékjoggal, miután régi egyesülete a NAK igazolta, hogy több mint egy éve nem szerepelt már nyilvános mérkőzésen. Az óvás második pontját nem vehette érdemleges tárgyalás alá az intézőbizottság, mert az általánosságban mozgó konkrétum nélkül való gyanu nem ad alapot az eljárásra.

A Topolai SC óvását a fenti okok miatt elutasította az intézőbizottság és a mérkőzést a Dulcis javára igazolta.

A Bezdáni SC—Torzsal AND bajnoki mérkőzésén, mint megírtuk, a Tand 23 percnyi késéssel érkezett meg Bezdánba és mire a pályán megjelent, ott Perli bíró a szabályos várakozási idő elteltével már lefújta a mérkőzést. Ekkor a két csapat megegyezett, hogy barátságos mérkőzést játszanak, amit a Tand 2:0 arányban megnyert.

A Bezdáni SC most aziránt fordult az alszövetséghez, hogy a Tand kérése miatt elmaradt mérkőzést 3:0 arányban igazolják az javára, a Tand viszont arra hivatkozott, hogy utközben defektus érte autójukat és ez okozta a késedelmes megérkezést.

Ezért a Tand azt kérte, állapítsa meg az alszövetség, hogy a késés a csapat hibáján kívül történt és a lejátszott mérkőzés 2:0-ás eredményét ismerje el érvényesnek.

Az intézőbizottság a Tand védekezését fogadta el és úgy döntött, hogy a mérkőzést a torzszai csapat javára igazolja.

Sportkörökben a topolai óvás ügyében hozott határozatot helyesnek tartják, míg a Tand—BSC mérkőzésről hozott döntésről általánosságban az a vélemény, hogy az intézőbizottság tévedett. Az a felfogás alakult ki, hogy a barátságosnak deklarált mérkőzést semmi esetre sem lett volna szabad bajnokinak elismerni, miután a bezdáni csapat, abban a hiszemben, hogy a pontokat már mérkőzés nélkül amugy is megnyerte, itt esetleg nem játszott teljes képességének kifejtésével. Ha az intézőbizottság elfogadta is a Tand védekezését, hogy hibáján kívül késett el, a mérkőzés újra játszását kellett volna elrendelni.

Az intézőbizottság döntése egyébként valószínűleg revizióra kerül, amennyiben felebezés következtében az igazgatónak mint másodfokú fórum is foglalkozni fog az ügygel.

A szubotocai futballbírák
tiltakoznak a J. N. S. közgyűlésének
határozatai ellenNem hajlandók III. osztályon utazni
a vidéki mérkőzésekre

A *Bácsme gyei Napló* beszámolt arról, hogy a JNS közgyűlése a szubotocai alszövetség területére leszállította a futballbírói díjakat és a bíráknak csak harmadosztályú utiköltséget állapított meg az eddigi II. osztályú utazás helyett. A Szubotocára vonatkozó külön határozathozatalt azzal indokolták, hogy Szubotocán az alszövetség és a bíróttestület között nem sikerült és nem is sikerülhet megegyezést létrehozni, mert itt a bíróttestület és az alszövetség három éven keresztül nem tudott megállapodásra jutni.

A közgyűlés határozata a szubotocai futballbírák körében nagy elégedetlenséget keltett és különösen azt sérelmezik, hogy a bírák utazási osztályát degradálták. A futballbírák azon az állásponton vannak, hogy ők a sportot tiszta amatőr alapon üzik és a bírói díjak leszállítása ellen nem is emelnek kifogást, annak ellenére, hogy a díjak most oly kicsinyek, hogy

azt semmiképpen sem lehet ellenszolgáltatásnak tekinteni, de azt minden tekintetben méltánytalannak találják, hogy akkor, amikor egy mérkőzésen több száz, vagy esetleg több ezer dináros bevételről lehet szó, akkor pont a bíró utiköltségén akar a szövetség az egyesületek számára tíz-huszt, vagy legfeljebb ötven dinárt spórolni. A szubotocai futballbírói kar legtöbb tagja a magánéletben is olyan pozícióban van, hogy privát utazásait is második osztályon teszi meg és nem látja be, hogy akkor, amikor önzetlen sportérdekből nyugalmas vasárnapi szórakozását, egyetlen szabadnapját a héten feláldozza, akkor még az a kényelme se lehessen, hogy az utat II. osztályon tesse meg, ahol némileg ki is pihenheti magát.

A szubotocai futballbírák a legnagyobb elégedetlenséggel tárgyalják ezt a határozatot és egyébként is úgy látják, hogy a szövetség közgyűlése valószínűleg a szubotocai delegátus információi alapján indokolatlan ellenszenvvel viseltetett a szubotocai futballbírói karral szemben és már felmerült az a vélemény, hogy a futballbírák addig ne vezessenek vidéki mérkőzést, amíg ezt a sérelmes intézkedést nem reparálják.

A futballbírák még nem hoztak hajthatározatot, de kétségtelen, hogy valamilyen formában állást fognak foglalni a szövetségi határozat ellen.

Közszégi segílyt kap a Petrovoszelói Sport Klub. Sztaribecsejéről jelentik: A Bácskopetrovoszelói Sport Klub, amely március 4-én alakult meg, kérvényt nyújtott be a közszégi előjáróságához, melyben támogatást kért. A közszégi képviselőtestület Kovács Ferenc indítványára 1928. évre 2000 dinár segílyt szavazott meg. Ezt a határozatot a vármegyei hatóság most jóváhagyta és most a szükös anyagiakkal küzdő petrovoszelói csapat jelentős támogatáshoz jut.

Uj sporttelep épül Bácskipetrovácon. Bácskipetrovácról jelentik: A petrováci Szlovacska S. K. modern sporttelepet épít. Az új pálya a környék legjobban felszerelt sporttelepe lesz. Az egyesület Nemest az ismert futballistát trénernek szerződtette.

SZINHÁZ

Doktor Kohn. A szubotocai cionista szervezet vasárnap este nyolc órakor a Városi Színház hangversenytermében kultúrestét tart Max Nordau emlékére. A kiváló író munkásságát dr. Klein György méltatja. A felolvasás után a szombori zsidó ifjusági egyesület műkedvelői együttese bemutatja Nordau nagyszerű, mindenütt és mindenkor aktuális drámáját: Dr. Kohn. Az előadásra a jegyek még korlátozott számban kaphatók Vig Lajos »Universitas« könyvkereskedésében 40, 30 és 20 dináros árban.

Cassado cseleművész noviszádi hangversenye. Noviszadról jelentik: Cassado, a híres fiatal spanyol cseleművész, aki bécsi, németországi, párisi és londoni hangversenyein általános sikert aratott a noviszádi Ingenyenyer egyesület és gyermekotthon rendezésében, vasárnap, 28-ikán este fél kilenc órakor a Szlobodában hangversenyt rendez. A meglevő jegyek a Szlavia és a német könyvkereskedésekben, továbbá a Lipkovic dohánytözsdeben kaphatók.

Jurenjev hangverseny Kikindán. Kikindáról jelentik: A kikindai izraelita nőegylet október 27-ikén, szombaton este kilenc órai kezdettel hangversenyt rendez. A koncertre, amely valóságos zenei eseménynek ígérkezik, sikerült közreműködésre megnyerni Jurenjevet, az európai híru operanékest, aki párisi, londoni és babilónai hangversenykörútjának megkezdése előtt rándul le erre az estére Velikikikindára. Az est másik szereplője Rothauser Olga, a nagyszerű operanékesnő, aki Bécsből érkezik az izraelita nőegylet hangversenyére. A szenzációszámba menő koncert iránt általános az érdeklődés.

Ruha

erős szöv. t. ből 465,

sevjóiból 630, kamarnból 900, munkásnadrág 48, nadrág szöv. ből 93, kamarnból 160, finom ruhas övetből 100, gyapotkelméből 62, télikabát dubleszövetből, rövid 350, hosszú 570, fiuhabát 200, kalap, tartós 56, fi. om 70, divacs 88, plüssből 125, nyulszőrből 180 dinár. — Mindent a legjobb minőségben szállít a

R. STERMECKI n gyáruháza Celje, 27. szám (Slovénia)

Kérje azonnal ingyen képes árjegyzékünket több ezer ábrával. Meg nem felelőt kicseréljük, vagy a pénzt visszaküldjük. Rendelések 500 dináron felül bérmentve

1673

MEGGONDOLATLANSÁG

egy üzletben csak „cipőkrémet“ kérni

KÉRJEN KÉRDŐTAN PYRAM^{ot}

a speciális növényi pasztát, mert páratlan a fényesítőképesége

TÁRCA

Egy kritikus albumából

Írta: BAEDEKER

— Néhány sor a noteszből —

Az ember néha úgy megőrül egy gondolatnak, amely az eszébe ötlük, mintha aranyat érne, s aztán kiderül róla, hogy fabatkát se ér.

A legtöbb gondolat ilyen.

*

Van egy bizonyos asszonyi okosság, amely túlérték mindon államférfiúi furiangon és a legszuverénebb férfiültségén. De ez a felsőbbség csak a szerelemben és a házasságban jut érvényre. Egyebütt — szerencsére — soha és sehol.

Ez a felsőbbség persze sohasé felsőbbrendűség. A nő, amikor legnagyobb sikerit aratja a szerelemben és vidékén (a házasságban), akkor se felsőbbrendű ember, hanem csak diadalmas nőtény.

*

Pénteken mindig zsufoltak a vonatok. Mindenki ezen az ominózus napon utazik, abban a feltevésben, hogy minden más ember babonás s pénteken otthon marad, ő pedig fejedelmi kényelemben egyedül fog utazni.

Azt is megfigyelték, hogy pénteki napon ritkább a vasúti szerencsétlenség mint egyébkor. A vonatvezetők valószínűleg mégis babonásak egy kicsit, és ilyenkor jobban vigyáznak.

*

Ha a nő szereti az urát, mennél jobb enivalóval kedveskedik neki, s ha a férfi szereti a feleségét, minél szebb ruhákkal iparkodik őt meglepni. Jellemző mind a kétfőre.

*

Egy német írótól kérdezte egy asszony, mily módon tudná legbiztosabban lekötöni az urát.
— *Füttern Sie die Bestie!* — felelte röviden az emberismerő író. (Adjon jókat enni az állatnak!)
Kérdés, hogy egy férjnek hasonló kérdésére mer-

te volna-e azt tanácsolni, hogy öltöztesse mentül szebben a nőtényt?

Mert az asszony, lehet hogy a maga számára hízalja az urát, de nagyon kétséges, hogy a férj pusztán a maga gyönyörűségére bujtatja drága ruhákba a feleségét.

*

Az igazán jó feleséget a legdérekebb férfi se érdemli meg, — a valóban rossz még a legkomiszabb embernek is tulszigoru büntetés.

*

Szellemes férfiakat sokan azzal szoktak dicsérni, hogy viccesek.

Vajjon mernének-e egy királynői terméru, előkelő megjelenésű és graciózus mozgású hölgynek azzal bökölni, hogy önagysága vagy ömeltósága: *less?*

Aligha.

Pedig az arány, a tévedés, a leértékelés és a gombaság itt se nagyobb mint ha egy szellemes férfinak azzal hízelegnek, hogy: *vicces.*

*

Egy öreg uribarátom tette előttem a következő vallomást:

— Már meglehetősen öreg voltam, amikor *érezni* kezdtem, hogy öreg vagyok. Ennek legeklatánsabb jele volt, amikor egyszer tükörbe pillantva, elgondoltam: jai, én rám már nem fognak kacérul nézni a nők, s ha az uccán sétálók, sajnálkozva fognak rám tekinteni a járókelők s szánalommal fogják gondolni: szegény öreg, ez már ugyan készen van! És ekkor történt először, hogy fájón és bolondul így szólítottam magam: »Kedves bátyám!« Ebben a két szóban anynyi részvét és együttérzés volt, amennyi csak elfért a szívemben és amennyi csak kijöhetett az ajkaim közül. S azóta gyakran szólítom magam ily bolondul és ily logikátlanul...

*

Házás férfiak közt ritka a nőismerő. Már az által, hogy megházasodott, ezen a téren antitalentumnak bizonyult.

*

A két legnagyobb nőszakértő, Shakespeare és Balzac, csak igen rövid ideig éltek házasesletét. Az előbbi a suhancéveit áldozta föl Hymen oltárán, az utóbbi pedig élete utolsó napjait töltötte a szent házasság kétágyas szobájában. Házasságmentes idejükben írták

azokat a remekműveket (Balzac a »Házasság Fiziológiája« című igaz könyvét is), amelyekből kitünik, hogy jobban, sokkal jobban ismerik a nőket mint azok az írótsaik, akik e szeretetreméltó teremtesek valamelyikéhez hozzá vannak láncolva.

*

Az író, amint megházasodik, nyomban *másképpen* ír, mint ahogy azelőtt írt. Önagysága majd adna neki, ha a régi hangnemből mérne szólni az olvasóhoz! Nagy bölcsességre mutat, hogy Goethe és Heine olyan asszonyokat vették el (az egyik félműveltet, a másik analfabétát), akik nem akadályozhatták őket, hogy tovább is úgy írhasanak (német költőkrül lévén szó, németül fejezem ki magam:) *wie ihnen der Schnabel gewachsen war*, — úgy ahogy a mondanivalójuk a lelkükből kipattant. Ha bankárisasszonyokat vesznek feleségül, a muzsáruk huzta volna a rövidebbet s a közönség károsodott volna érzékenyen.

*

A könyvek is tudnak szeretni és viszontszeretni. En legalább így érzem.

*

Van könyv, amelyet nem tudok megérteni. De rajtakaptam magam már nem egyszer azon a furcsa gondolaton, hogy egynemely könyv nem ért meg engem. tudom, hogy ez a fölbukkant bolond és meg nem okolható, de nem tehetek róla: olyik könyvről az volt a vélekedésem, hogy korlátolt s nem tud a színvonalomig fölemelkedni, pedig semmi kétség, én nem tudtam eljutni a magaslatáig.

*

Az ostoba legfeljebb rosszul csinálja amit akar, de mindig azt csinálja, amit akar. Az okos sokszor az ellenkezőjét teszi annak, amit szándékolt, de jól csinálja. Nem tud valamit egészen rosszul elintézni. Épp abban áll az okossága, hogy nem makacs, és máshová is el tud jutni mint ahová indult, míg az ostobának az a főhibája (s azért ostoba), hogy azt hiszi, gyalog is lehet légvonalban járni, s hogy a következetesség — ez az ököreány — az, ami okvetélenül célhoz vezet.

*

A nő rendesen tulbecsüli azt, amit a férfinak nyújt, s lebecsüli, amit tőle cserébe kap.

**BURGONYÁT
PRÉBELT SZÉNÁT**
babot, muhart, malomkonkolyt
legal nyö:ebb áron szá li
SIMO S. WEISS, OSIJEK
Telefon 172 Távirat c'im: Getreidewass

Dr. Materni Milenkó
az állami közkórház
gyermekosztályának
főorvosa
által ajánlott

**Gyermekhintőpor
Gyermekszappan
Gyermekkenőcs**

Kapható minden gyógyszerárban és
dregériában!
Nagyban:
»ISIS« D. D. cégnél
Zagreb Beograd Ljubljana

A volt Szudarevics-féle, cca
35 láncc kelebiali

szőlőbirtok

legmodernabb komp'ett fel-
szereléssel együtt, esetleg
kisebb parcellákban is
szabadkézből eladó

Közelebbi felvilágosításokat nyujt a
Közgazdasági Bank r.-t.

Iskolatáskák vászonból... 25 din.
valódi bőrből 80 din.
Iskolalamapok valódi tehén-
bőrből... 90 din.
és aktatáskák

Utazó-bőröndök és legmodernebb
női ridikülökből óriási választék
olcsó, leszállított árak mellett
Schlager Henrik bő:ón ő: é: b: r:
Subotica, Aleksandrova ul. 1
Viszonteladók:nak nagy árengedmény:

STOMATIN

kizárólag a legkiválóbb, nagy
gyógyerővel rendelkező nő-
vényi nedvekből készül és cso-
dával határos eredményt ért el
**gyomor- és bélfekélynél, gyomor-
hurutnál, rossz és nehéz
emésztésnél, savtultengés-
nél, gyomor- és bélfájdal-
magnál, felbőffögésnél és
hányingernél, rendetlen
székelésnél, vértisztátalan-
ságnál, ájulásoknál, fő-
fájásnál, étvágytalanságnál, stb.**

Egy üveg ára 75 dinár. Vidéki szét-
küldés utánvétellel, bérmentve. Rende-
lések a következő címre küldendők:

STOMATIN, KOVAČEVIĆA, BEOGRAD
Laudanova 52
Nagyszámu köszönhöveléi bárkinek rendelkezésére áll

Butort
izéses és jó minőségben, méltányos
árban, rész:é:ve is
Nagy Varjas Rókus
asztalos mesternél
VI. kör, Vukovicsova ul. 38 (Cetrkopska)

Poroszszen- és kokszt szükségletét fedezze már mos! I-a aprított bükk- és
vagyis fa, kemény hulladék a legjutányosabb árban
Vujkovic J. és Társa
11030 Telefon: 6-69

NYILT-TÉR

A Žednici Önkéntes Tűzoltó Testület mély megilletődéssel tudatja, hogy

idősb Lengyel István

alpa:ancsno! u!r.

az egyesület alapító-tagja, folyó hó 24-én délelőtt 10 órakor, hős as beteg ég után, 59 éves korában jobblétre szenderült.

Az egyesület vele egyik legönfeáldozóbb és legjobb bajtársát veszítette el. Emléket mindig kegyelettel fogjuk őrizni.

Béke hamvaira!

KOVIN-DUBOVACI ÁRMENTESÍTŐ TÁRSULAT,
KOVIN.
F. sz. 519—1928.

A Kovin-Dubovaci Ármentesítő Társulatnak szüksége van a fűcsatorna kiadásához és annak befejezéséhez jó fizetés mellett 50 kubikosra, akik talicskával és jó csizmákkal vannak ellátva.

Az ajánlatok a társulat irodájába intézendők.

Kovin, 1928 október 22.

10232 IGAZGATÓSÁG.

Üzletünket a szemben levő házba (Pašičeva ul. 6 szám alá) helyeztük át.

„Tekstil“

Manufakturno skladište
Subotica

11129

BALTIC RADIO

BEOGRAD, Ulica Knjeginje Ljubice 5.

Felsőgallai mész
BEOCSINI
portlandcement

és mindenféle
építési anyag
a legolcsóbban
szerezhető be

Illgenn Károly-nál

I. kör, Sokolska ulica 17
Telefon: 660 6468

HOLGYELEM!

Konkurrenca nélküli speciális onduláció, hajnyírás, festés, parókakészítés, maszkírozás, minden hajmunka, manikűrözés végeztet jöjjön PAP ISTVÁN okleveles női és színházi fodrász üzletébe, I. Paja Kutundžića ul. 3. sz.

A világhírű EDISON BELL PENKALA
és HIS MASTER'S VOICE, COLUMBIA

GRAMOPHONOK

valamint az összes gramophonlemezek eredeti gyári áron állandóan raktáron.

Gramophonok és lemezek 24 hónapig terjedő részletfizetésre, amelynél már az első részlet is egész minimális.

ALTERNO műszaki vállalat

NOVISAD, Kralja Petra ul. 26. Telefon 24-14

Fiók:

VEL.-BECSKEREK, Aleksandrova 10. Telefon 110

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsineget, gabonás és lisztes zsákok, vizmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállítva és a legolcsóbbak az egész környéken

Uj kárpitos-műhely!

Van szerencsénk értesteni a n. é. közönséget, hogy Knez Mihajlova ulica 3. sz. alatt, (a szerb templomhoz vezető út), ahol elsőrendű bőrbutorokat, gobelin-garnitúrákat, ugyszintén szolonokat, matracokat és az összes szakmába vágó munkákat készítünk a legrövidebb idő alatt. Minden munkáért jótállást vállalunk.

Kárpitos-tanonc fizetéssel felvétetik.

Kiváló tisztelettel

Csákány és Kovács

10626

kárpitos és díszítők

Keresünk néhány

bognársegédet

Csak szorgalmas szakemberek jelentkezzenek

Fabrika Vagona u Kruševcu

A FÉRFI, A NŐ

ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

Lili gyűlölte ezt az embert, aki első csalódását okozta és aki majdnem elvette a kedvét és bátorságát a további harctól. Most annál inkább akarta, hogy az Ufához jusson és hogy Giulio Battisti rendezze az új filmet... Ez kétségtelenül súlyos veresége lett volna Fényesnek, akinek a kezéből így kisiklott volna az első film rendezése. Erre a bosszúra szüksége volt Lilinek... A hatalommal együttjár a leszámolás az ellenfelekkel és Lilinek — bármennyire is kezdetén volt még pályájának — első sikere már annyi bátorságot adott, hogy fel merete venni a harcot a nagy rendező ellen. Hosszu és nehéz harc volt ez, amelyben Giulio Battisti is felvonultatta egész fegyvertárát és végül is győzelemmel végződött. Az Ufánál érthetetlenül ragaszkodtak ahhoz, hogy az új film főszerepét Lilivel játsszák és az ő kedvéért belementek abba is, hogy a filmet Giulio Battisti rendezze. A vállalat csak üzleti érdekeire volt tekintettel, amikor így döntött, mert a szerep, amelyről szó volt, egészen Lili egyéniségére volt szabva, az olasz rendezőre pedig végeredményben szintén szükség volt, mert az új színésznőt először ő »hozta ki« és ő ismerte a legjobban... Lilinek kétségtelen szerencséje volt, mert fiatal film-narváknak nagy volt a híré, és benne a szakemberek első filmje után felismerték az ideális naivát. Ujból diadalmaskodott tehát most már Fényes Dezső felett is és boldogan írta alá Giulio Battistivel együtt az Ufa szerződését, amely egyszerre gazdaggá tette... Olyan nagy gázsit kapott, amilyenre még leg-

merészebb álmaiban sem mert volna gondolni és így egyszerre »beérkezett« a legjobban fizetett berlini filmszínésznők közé.

Ugyanaznap, amikor szerződését aláírta és boldogan szötte otthon az új terveket Ilse Kurttal, levelet kapott Kővárról, a szüleitől, akik válasszoltak első nagy sikerét hírül adó levelére és elküldték az »Uj Hírek«-nek azt a számát is, amelyben feltűnő, nagy című cikkkel jelent meg Lili Fotti döntő nagy sikeréről. Dér nem írta alá ezt a tudósítást, amely az ő nevével sokat veszített volna tárgyilagosságából... A tudósítás részletesen beszámolt a fiatal kővári lány döntő nagy sikeréről, idézte a tekintélyesebb berlini lapok kritikáit és már beharangozta, hogy Fotti Lili az Ufához fog szerződni. A lap büszkén hivatkozott arra, hogy »Fotti Lili csak nemrég indult ebből a csendes kis városból, amelyre csak dicsőséget fog hozni, mert hiszen a nevét hamarosan ismerni fogják világszerte«. Lilinek minden eredményénél jobban esett ez a cikk, amely otthon hirdette a diadalát... Ki gondol most már a botrányra, kinek jut az eszébe már hibáztatni akkor annyira elítélt lépését, amikor az eredményt igazolja?! Most már bizonyára irigylik otthon és ha egyszer hazamenne, ünnepelnék...

Szüleinek a levele megerősítette ezt a feltevését. Lilit az »Uj Hírek« tudósítása jobban érdekelte a levélnél, amelyet csak később olvasott el. Pedig a levél is meglepően érdekes volt. Nemcsak édesanyja írt sokkal hosszabban és melegb hangon, mint máskor, hanem szökése óta most először, az apja is írt, megengesztelődve, mintha mi sem történt volna. Örömeinek adott kifejezést nagy sikere miatt és a történet után furcsán ható apai büszkeséggel állapította meg: mindig tudta, hogy az ő lánya rendkívül tehetséges... Hízelgő szavaktól és dicséretektől hemzsegett ez a levél, amely inkább elképesztette Lilit, ahelyett, hogy jól esett volna neki.

— Csodálatosan megváltozott az apám! — mondta később Ilse Kurttak, amikor lefordította neki a levelet.

A német lány cinikusan nevetett.

— Az ezerszer megénekelt szülői szeretet!... — mondta gúnyosan. — A szülők is önzők és az ő szeretetüknek is megvannak a könnyen lemérhető határai!

— Magam is azt hiszem... — mondotta Lili.

— Most, hogy sikerült elérned azt, amire vágytál — folytatta mindjobban nekihevülve az anyai pozícióját féltő Ilse — most megint szóbaáll veled az apád. Most már nem szégyelli, hogy a lánya megszőkött egy férfivel... Sőt most, amikor megvan rá minden remény, hogy hamarosan híres, gazdag nő leszel, már büszke is rád, már hizeleg és titokban talán már jogokat formál arra, hogy megint beleszóljon az életedbe... Persze, most már érdemes! De eddig nem volt rá kíváncsi, hogy miből élsz, hogy nem halsz-e éhen a mostoha idegenben! És ha nem sikerültek volna a terveid, ha elzüllöttél volna, mint annyian mások, akkor végleg kitagadott volna az apád, akkor továbbra is szegyelte volna, hogy gyermeke vagy és a kezét sem nyújtotta volna ki azért, hogy megmentsen! Sok ilyen esetet láttam már, nem is lep meg... És az édesanyád is többre tartotta eddig a családi békességet, mint azt, hogy veled komolyan törődjék...

— Az édesanyám, szegény, jó — próbálkozott a Lili az ellenvetéssel — de gyenge...

— Rendesen így van, de mindhiába, mert mindig a mindenható családfenntartó akarata győz, az apa, akinek ilyen furcsán önző a szeretete... Amíg aláveted magad az akaratának, addig szeret, ha szembeszállsz vele és a magad kedve szerint rendezed be az életedet, akkor megtagad és ha a cselekedeteid téged igazolnak, akkor ismét a jó szülő álarcát veszi fel... Melyik az igazi ábrázata?... Eh, önző mindenki és a szülői szeretet is csak odáig tart, amíg nem ütközik össze az emberi egoizmussal...

(Folyt. köv.)

Ingyen adunk egy elsőrendű női aranyórát

száma 7660 és kisorsolása körül 8 automobil, 16 motorkerékpár, 90 kerékpár, 90 varrógép,

Teljesen új órát adunk, amelynek értéke 800 dinár darabonként, amelyeket

árverésen vetünk és így módunkban van ezeket ajándékba adni. Hasonlóképen

bárkinek, aki 50 sorsjegyet és az óra értékének felét, azaz 350 dinárt küld be nekünk. Az órák hibátlan működéséért írásbeli garancát vállalunk. — A sorsjegyeket

vagy bizományba küldjük, vagy utánvét mellett az órával együtt. — „UNION“ K. D. BEOGRAD, KNEZ MIHAJLA 19

mindenkinek, aki 10 darab zágrebi rokkantsorsjegyet ad el. A sorsjegyek

huzása 1928 december 23-ikán. Egy sorsjegy ára 10 dinár. A nyeremények

11 zongora, 90 darab hadikárpótlási kötvény, 2.500.000 dinár értékben. —

Ingyen adunk egy elsőrendű női aranyórát

mindenkinek, aki 10 darab zágrebi rokkantsorsjegyet ad el. A sorsjegyek

huzása 1928 december 23-ikán. Egy sorsjegy ára 10 dinár. A nyeremények

Megfiatalítja 20 évvel a FÉRFIÉJ-védjegy SCHNEWEISS-hajregenerátor, mely visszadadja az ősz haj ereit s inélti Biotin hatás. Abszolút méreg- és olómentes. Kapható minden drogházban, gyógyszer- és illatszertárban. Ahol még nem kapható, 40 dinár beküldése mellett bérmen vagy szállít két üveggel az S. H. S. képviselő Balla drogeria V.-Beckerek

KINTORNA

Házasságközvetítő (a fiatal özvegyhez): Az a férfi, akit nagysádnak ajánlok, valóságos mintaférj. Nem iszik, nem dohányzik, nem marad el hazulról.
Hölgy: De hát akkor mit fogok én annak megtöltani?

Két modern asszony beszélget:
— Mi történt veled. Olyan idegesnek látszol!
— Képzeld, az uram hat hete nem volt otthon. Kezdek egy kicsit nyugtalanodni...

A háziasszony ezekkel a szavakkal fogadja egyik éjjel későn hazaérkező lakóját:
— Uraságod mindig olyan örült lármát csap, ha becsipve jön haza. Ezt én nem tűrhetem, ez a szívemre megy, — mindig a megboldogult férjem jut az eszembe.

Az asszony így szól a férjhez:
— Gyula, el kell hívni a zongorahangolót, a zongoránk már nagyon le van hangolva.
— Annyi baj legyen, legfeljebb csupa szomorú dalokat fognak rajta játszani.

A kocavadástól megkérdezik:
— Hány vadkacsát lőttél?
— Hatot.
— Na, na, aztán csakugyan vad volt az mind?
— Hát ami azt illeti, olyan vadak nem voltak, mint az a paraszt, aki nekemrontott és a kacsáit követelte rajtam.

Háziúr: Anna, menjen le a kapu elé, ott várja az udvarlóját.
Anna: Köszönöm szépen, de honnan tudja a nagyságos ur, hogy az udvarlóm?
Háziúr: Mert az én szíváromat láttam a szájában.

— Mester, már ismét gyilkos szándéka van? Hisz így liúttja az egész fami lámat!
— Igen, mert szombat, okt. 27.-én **dísznótoros vacsorát**

kell rendezni **Hirt Pál** bácsi **ujjonnan átalakított vendéglőjében**, ahol különféle fehér- és sillerborok, csapolt sör, előzékeny kiszolgálás és nagybecskereki **Bo'disár Pista** kitűnő zenekara várja a jóétvágyú közönséget.

Hol vásárol a vidéki Suboticán.

GYERMEK-KOCSI
Az elismerten legjobb minőségű „BRAHA“-kocsi egyedüli árusítója: **JOSO ŠTERN I DRUG, BAZAR** (Gyümölcsiac)
Sportkocsi 200 dinártól feljebb
Viszontelárusítóknak árengedmény!
Sátoroskocsi 400 dinártól feljebb

SZÖRME
Legújabb divatu szőrmék nagy választékban, valamint átalakítások, javítások legolcsóbban **MORGENSTERN ALADÁR**
Zrinjski trg 1 szám alá helyezett üzletében kaphatók
Megtételezési és vételkészszer nélkül!

TAMBURA
Mindenféle tamburahangszer és húrok legolcsóbban **Kudlik Károlynál**
Poštanska ul. 8.
Tigris-védjegyű húrok nagyban és kicsinyben

KÉZMUÁRÚ
A Vajdaság legolcsóbb bevásárlási forrása gyári szabott árak mellett esőruha gyártmányokból, úgymint: férfi- és nőruha és felöltő-szövetek, barchendek, flanellek, vásznak és zsebkendőkből **STRASSER BÉLA**
Vilsonova ul. 46. Fakultéttal szemben

TORTA SÜTEMÉNY
Naponta friss, olcsó és ízletes **tortát, desszertet és süteményt** kaphat **„City“** Bódis Lajos cukrászdájában
Rudics ucca (Labor-palota)

RÁDIO
KONRATH D. D.
rádiókészülékei
olcsók, jók, megbízhatók

FUSZER ÉS CSEMEGE
Megnyilt Kovács és Gelányi
új fűszer- és csemegeüzlete
Rudics kitérő, Labor palota

ÓRÁK — ÉKSZEREK
Késő már a vonat [után futni]!
Ha Ön nem tud jó [órához jutni,] álljon el **KREKUS**
Órakereskedéséhez, Gyümölcs piac 4.

DIVAT
Őszi és téli angol szövetudvarok megérkeztek óriási választékban. — Elsőrendű munka, olcsó árak
BOZSO VINCE angol uriszabó, Zenede-épület. Telefon 6-51

Divatos, elegáns **öltönyök, télikabátok** eredeti angol szövetből **Ostrogonacz és Kenedics** uri szabóknál
Szubotica, Városi bérpalota

Vegyen csak **1x1** szövött mellényt vagy pullover-t néham; amilyen biztos, hogy **2x2=4** épp oly biztos, hogy meg lesz elégedve **Beck Jenő** kötött-szövöttáru gyár
Kicsinybeni árusítás: Rudiceva ul.

Szabadalmazott jég szekrényeket 40% jégmegtakarítással gyárt **Braća Goldner** többszörösen kitüntetett jég szekrénygyára Szubotica, Jugovića ulica 20
Kérjen árjegyzéket!

Az ország legnagyobb

BUTOR- ÁRUHÁZA

A. Finci, Beograd
Terazije 7. Telefon 7-87
az Izvozna Banka átjárdháza

Mielőtt **szőlőoltványt** vásárol, tekintse meg személyesen szőlő-oltványtelepeket, hol a leprimitív, előszájtlyu oltványokat, a erikü vadanya oltva, utányos ában szerozheti be. Árjegyzéket kívánatra díjmentesen küldök

Sévár László
miniszőlő és szőlőoltványtelepe
PETROVARADIN, Bakačeva ul. 528
Ugy az alany, mint a faj tiszt a ágtért le-
jes garanciát v ilalok

Uj üzlet! **ERNYŐK** a legmodernebb kivitelben, javítások és átalakítások a legolcsóbban

HERNFELD speciális ernyőüzletében. Subotica, Radiceva ulica (Földes ruháziate mellett) 11030

Kozmetikai szalon
Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENŐNÉ
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyítása villany és kvarcfénykezelés, paraffin terapia
Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539

ELONYOMDÁT
legmodernebb stílus rajzokkal és kellekekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SAMUEL, SENTA
modern előnyomdabrendező i gyára

Relief-festésház való festékek, porok és kellekek kaphatók

KÉPES VASÁRNAP **VAJDA SÁGI IRÁS**

TÁRSADALMI KÉPES HETILAP Szerkeszti CSUKA ZOLTÁN

A KÉPES VASÁRNAP mellé ké-
tben függőellen írók írnak szemle Szerkeszti: SZENTE EKY KORNÉL

A KÉTŐ EGYÜTT: **52** OLDAL

A világ eseményei iriss képekben a „Képes Vasá nap” minden számában

AZ ÁRA CSAK **5** DINÁR

Sándor Pál: „Rasz-kolnyikovszibériá-ban” c. eredeti nagy regénye a „Vajda-sá i írás”-ban ...

Minden vajdaságt magyar legszobbb kulturkőteleessége nvelvénok továbbfejlesztő t, a vajdasági magyar írókat támogatni!

Tu halmozott raktár miatt a **női kalapok árait leszállítottam**

Heiduska Mariska, Subotica
Cimre te sék ügyelji!

Nagyobb fűszer- és gyarmatáru kereskedés
lettárna',
Novisad legforgalmasabb utcájában
eladó
Cim a noviradi kiadóban

UJ! 1787 UJ!
Szilvalekvár Bab
Engros — Detail
SUGÁR MANÓ
Telefon 47

A legnagyobb suboticiai **kölcsönkönyvtárban**
Strossmajrova 16, Husp ac
25 dinár havi előfizetésért naponta cserélhet és 4000 kötet magyar, német, szerb és francia könyv közt válogathat 10320

Naponta garantált friss
1-a teavaj
Jugo-slavo ementhali sajt
Gruyer-sajt
Francia roquefort-sajt
Olasz gorgonzola-sajt
Eidami sajt
Óvári sajt
Szalómi sajt
Ementhali krém (préselt) sajt
Boszniai trappista-sajt, Maria stern
Bánáti trappista-sajt
Szlovéniai trappista-sajt
Liptói túró
Sombori túró
Kvargli
Reggeli sajt (Frühstück-küse) és mindenféle bel- és külföldi dobozos csemege-sajtok kaphatók

Trišić Tódor
tejtermékek kereskedésében
Subotica, Strossmajrova ul. 22. Halpiac

Orvosok, Bábák, Dadák, Apolók
reszére a legkiválóbb kézmosószert, mely a bőr kacsuából is eltávolít minden tisztálanságot az **EXPRESS** szappan és rémszappan.

Bányászok, Szerelők, Sofförök, Lakatosok
ne használjanak soha más, mint az **EXPRESS** szappant

Szakácsnők
kézműsash z és konyhaszálók, vigódeszkák tisztításához a legjobb az **EXPRESS** szappan

FÜRDŐKÁDAK tisztítására nincs jobb mint az **EXPRESS** krém szappan

Szállítás utánvétellel
HIGJENSKA KOZMETIKA
BEOGRAD, Dečanska 14
Képvisezők kerestetnek

Paszomány
butorra, függönyre, draperiára, rojtozat, zsinóro a boltozat olcsón válla

Nagy Lajos
paszományos, Jugovića 31.
Meghívásra mintáimmal házhoz megyek

A PANTHEON MINDIG BEVÁLTOTTA AZ IGÉRETEIT!
NEM MINDENNAPI AJÁNLAT
OLVASSA EL FIGYELMESEN

Az élő irodalom mestereinek legújabb regényei:

A KIVÁLASZTOTTAK

(A Pantheon modern regénysorozata 15 kötetben.)

TARTALMA: A német, francia, angol, skandináv irodalom mai reprezentánsainak legújabb, legkiválóbb munkái, kitűnő fordításban. Csupa újdonság, amely most került először a magyar olvasóközönség elé.

KIALLITÁSA: Finom, fehér, vékony papír, éles nyomás. A vékony papír által elértük, hogy a könyv kellemesebben kezelhető. A kötés szolid kék angol vászon arany nyomással.

ÁRA: Olcsósági rekord! A terjedelmes kötetek félannyiba sem kerülnek, mint ugyanazon regények külföldi kiadásai. Minden kötet bolti ára fűzve 24 dinár, kötve 36 dinár. De előjegyzés útján még ebből a szenzációs árból is hatalmas engedményt kaphat.

MEGJELENÉS MÓDJA: Havonta két kötet jelenik meg a következő sorrendben:

1. HAUPTMANN: A Démon. (A német Wanda című kiadással egyidejűleg jelenik meg.)	} 1928
November
2. KESSEL: A rongyos hercegek.	
3. WASSERMANN: A Maurizius-eset, I.	} December
4. WASSERMANN: A Maurizius-eset, II.	
5. GIDE: Pásztorének. — Isabelle.	} 1929
Január
6. WERFEL: Az érettségi találkozó.	
7. CONRAD: Öreges és fiatalok.	} Február
8. SCHNITZLER: Teréz.	
9. MAURIAC: Sorsok.	} Március
10. WALPOLE: Harmer John pünködsdi királysága.	
11. H. G. WELLS: Mr. Blett worthy a kannibálok szigetén. (Wells legújabb regénye.)	} Április
12. MEYRINK: A nyugati ablak angyala.	
13. HAMSUN: Csavargók, I.	} Május
14. HAMSUN: Csavargók, II. (Knut Hamsun legújabb műve.)	
15. Eredeti magyar regény, az 1929. évi Mikszáth Kálmán-pályázat díjnyertes regénye.	

KEDVEZMÉNYEK ELŐJEGYZŐK RÉSZÉRE: Aki karácsonyig a teljes sorozatot megrendeli, a köteteket

fűzve . . . **19 dinár**
28
vászonkötésben . . . **28** „

KEDVEZMÉNYES ÁRBAN KAPJA.
A bolti ár majdnem 50% kal magasabb. (A bolti ár fűzve 24 dinár, vászonkötésben 36 dinár.) Az előjegyzés nem jelent anyagi megtérülést, mert havonta csak két kötet árát kell kifizetni. Ezen a kedvezményen kívül az előjegyzők **A SZOROZAT 15-İK KÖTETÉT TELJESEN INGYEN KAPJÁK!**

MEGRENDÉLŐLAP
T. Bácsmegyei Napló kiadóhivatala
Subotica
Postafiók 43.

Ezennel megrendelem a KIVÁLASZTOTTAK című regénysorozatot 15 kötetben Havonta 2 kötetet veszek át és az első 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

A német nyelvű előjegyzési táblázat módosított

FÜZVE 19 dinár kedvezményes árbán.
KÖTVE 28 dinár kedvezményes árbán.
A két könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
Minden elsején tessék két kötetet utánvétellel küldeni.
A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és fizetem ki Önöknek!

Név: _____
Foglalkozás: _____
Pontos cím: _____

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig
UFA film az európai közönség ízlése!
Vajdaságban először!
CSEKA
(Titkos hatalom)

Csupa izgalom ez a film, mely a legnagyobb feszült figyelmet követeli meg és az első jelenetétől az utolsóig újabb és újabb meglepetésben részesíti a nézőt!

Ördögös fickó
Edy Nelson amerikai burleszk komikus bemutatkozása

Ha KÖNYVSZAKERTŐRE lesz szüksége írjon Borbély L. Novisad, postafiók 75 címre

HÁZASSÁG

Felcséggül keres 45—50 éves jómegjelenésű magános özvegyet ötvenéves özvegy, háztulajdonos géplakatos-gépez. — Cim: Gépszerező. Bega hirdető, Veliki Bečkerek. 11267

FOGLALKOZÁS

Két szabósegédet váltómunkára, valamint kis és nagy munkára keresek. — Grujits Dusan uriszabó, Novi Bečej. 11271

Agilis fűszer- és rövidáru utazó, nyelvismeretekkel, Bácskában kitűnően bevezetve, állást keres. V., Kurepa Glina, postafiók 18. 11275

Kocsis felvétetik Klein Géza cégnél. 11264

Varrónő, házakhoz ajánkozik. Cim a kiadóban. 11247

Asztalosnő felvétetik. Szakács asztalosnál, Štros-majerova ul. 20. (Huspiac). 11249

Fogtechnikus, perfekt kaučuk- és arany munkákban, operatív munkához ért, további operatív kiképzési lehetőség mellett állást keres. Mojse, Novisad, Masarikova 1. 11220

Ügyes, megbízható gesztenye és maronitsütő leány vagy asszony azonnal felvételre. Crnyakovičnál, az állomással szemben. 11157

Ügynököket, bank ügyekbe felek látogatására könnyű és nagy keresetre felvez Peić agentúra Subotica, Cara Dušana 5. 11205

Utazó, a Bánátban elsőrangban bevezetve, saját autójával utazik, bármilyen cikkből képviselést vállal jutalékra. Megkeresések: Bega-hirdető, Veliki Bečkerek. 11181

Női kozmetikus, ki teljesen képzett, külföldi gyakorlata és oklevele van, keresek kozmetikai intézet részére azonnali belépésre. Dr. Radovancev Ljubomir orvos, Pančevo. 11187

Nevelőnőt keresek, aki egy hét és egy ötéves gyermeket elemi oktatásban részesítene. Az államnyelv tökéletes tudásán kívül német vagy francia nyelv és zongora is szükséges. Vuics Szávó földbirtokos, Senta.

Akar-e pénzt keresni? Huszonöt éves, jómegjelenésű ügynököt felveszek, úgy helyben, mint vidéken szerb nyelvtudás szükséges. Jelenkezés, lehetőleg személyesen, okmányokkal. Grünwald ügynökség. 11209

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vasárnap és éjszaka kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 30 dinár. Csak felbolygított jelzés leveleket továbbítunk. Kérdésekben forduljon a kiadóhoz.

Ujdonságok női

szövetekben őszi

és téli kabátokra

minden ízlést kielégítő választékban

Pero Vujković

divatárkereskedése, Subotica

A főtéren
üzlethelyiség
parállal november 1-re
kiadó
Cim a kiadóban

Modern és stílus
butorokat
továbbá a szakmába vágó összes munkákat készítenek az újonnan átépített műbutorgyárunkban
SIPOS FIAI
Zenta ut 3.
Allandó raktár! 7040

Friss töltésű
ROHITSI
ásványvizek
a legolcsóbb árban szerezhetőek be
A. ZORIC
fűszer-csemege, és festékekészletben
SOMBOR,
Kraljevića Djordja ul.5

Hirdetéseket
Sentán a Bácsmegeyi Napló részére
Molnár Sz. Vince
könyvkereskedése vesz fel.

Most van
alkalma
az államnyelvet
könnyen megtanulni

Megjelent a legmodernebb rendszerű szerb-magyar nyelvkönyv. Írta Vujkovic Marica. Ára 30 din. Portóra 2 dinárt küldjön. Szállítja: **MINERVA R. T. könyvosztály**

Értesitem a m. t. közönséget, hogy a számos gazdasági helyzet ellenére modernül berendezett úri fodrászüzletemben
leszállítottam az árakat
és főleg fixizelés: osztályoknak akarok kedvezni, amikor állami és városi tisztviselőknek egy bérletjegyet (10 számmal) 25 dinárért, fogászoknak és diákoknak pedig 20 dinárért adok.
Mejandzsics Milán úri fodrász
Subotica. Zenede épület

VÁROSI MOZI

Csütörtök—vasárnap
Világláger

KURTIZÁN

Főszereplők:

John Barymore és Dolores Costello
a „Don Juan” főszereplője Amerika legszebb nője

Két részben. Mindkét rész egyszerre
Előadások kezdete naponta 4, 6 és fél 9 órakor

Kályhakat, használt, de jó állapotban, lehetőleg Me-teort és fűrdőszobaberendezést keresek megvételre. — Ugyanott két nagy gyermekágy eladó. Pašičeva ul 5. 11196

Patkanin patkányirtószert doboza 15 dinár. Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, továbbá a Torontáli Agrárbanknál, Veliki Bečkerek. 9678

Szalagfűrészt fűvágáshoz garanciával szállít Barzel D. D. Subotica.

Kátránypapír tetőfedéshez kapható Barzel D. D, Subotica. 10800

Somogy megye legrégebb ingatlan közvetítő irodája. Polgár G. ingatlan adásvételi irodája Kaposvár, Iroda: Berzsényi-ucca 8. sz. Lakás: Zárda ucca 27. sz. Interurban telefon: 197. sz. Magyarország — Somogy megye. Sürgönycim: Polgár közvetítő Kaposvár. Több kisebb-nagyobb földbirtokok eladására már 2 holdtól 1000 holdig megbízásaim vannak. Tanyabirtokok épületekkel, 20, 30, 50, 100, 200 holdas stb. kapható. Kaposváron és az ország különböző községeiben kapható: ház, vendéglő, malom, üzlet, szőlő stb. Megbízásokat a legnagyobb bizalommal kezelék. Előleget egy fillért nem kérek. 10851

Homokfűtő, kocsis (Sandlauer) kitűnő állapotban eladó. Grünwald, ügynökség.

Éjjeli mulató, 30 év óta fennálló, családi viszonyok miatt eladó, vagy napibér ellenében kiadó. Cim a noviszadi kiadóban. 11219

Fényképezési műterem, teljesen felszerelve, nagytáji berendezéssel, elsőrangú szakembernek jutányosan átadó. Szükséges tőke 5000 dinár. Érdeklődni lehet Barta és Társa cégnél Novisadon. 11142

Persia bunda eladó, teljesen jókarban, alkalmi vétel. Goldstein szücsnél.

Írógép vétel, eladás, javítás és karbantartás szakszerűen Gémesi egyedüli írógép-specialistánál, Subotica, Paje Dobanovačkog ulica 8. 10351

8 HP fogaskerekes magánjáró és 54 collos cséplőszekrény Clayton-Shuttleworth gyártmány, 23 éves kitűnő üzembékes állapotban, más vállalkozás miatt eladó. Felvilágosítás: Agrikultura, Sombor. 10281

KÖLÖNFÉLE

Két utcai szoba konyhával, butorral vagy anélkül, november 15-ére kiadó. — Petrogradska ul. 6. 11213

Fűszerüzlet házzal együtt kiadó. Subotica, V., Seoska ul. 15. 11251

Falicson, pár hold földet falkola létesítésére bérbévennek. Ajánlatok a kiadóba kéretnek. 11279

Butorozottszoba, egy vagy két ágyal november elsejére kiadó. Sienkivičeva ulica 14. a kenyérgyárnál. 11263

Szoba-konyhas, üreslakások kiadók, V., Varoska ulica 18/a, Bajai-ut elején. 11252

Szoba-konyhas lakás, különbejárattal kiadó. Česka ulica 64. 11258

Egyszobás üres különbejárati lakást keresek azonnalra. Cimeket a kiadóba kérek. 11281

Lakás magánházban azonnal kiadó, 3 szoba, konyha, kamra, pince. Villamostelep. Bővebbet Daničičev (Palicsi) put 25. 11240

Egyszobás udvari lakás, azonnal kiadó. Paje Kujundžičeva ulica 106. 11238

Tiszta feketeföld elhordható Stosova utcából. Evangelikus templommal szemben. 11241

Egy vagy két szoba butorral, vagy anélkül, beltéren november 1-ére kiadó. Cim a kiadóban. 11248

Kétszobás lakás mellékhelyiségekkel, a huszárlaktanyája mellett, november 1-re kiadó. Érdeklődni Mucci-telep 35, Pataki-ház. 11043

Két utcai szoba emeletes házban belterületen kiadó. Irodának kiválóan alkalmas, lépcsőházi bejárat. — Cim a kiadóban. 11105

Apróhirdetések Szuboticán az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovičeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcsiac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Bečkerekben ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.